Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος — *Ἐν Ἀθήναις, 1 Φεβρουαρίου 1930* — *Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 9*

Η ΑΔΕΛΦΗ

ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟ ΔΡΑΜΑΤΑΚΙ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΝΙΝΑ, *17 χρόνων,*
ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, *6 χρόνων,*
Η ΤΥΦΛΗ ΓΙΑΓΙΑ,
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, *φίλη τῆς Νίνας, λίγο μεγαλύτερή της.*
ΜΑΡΘΑ, *μεσόκοπη ὑπηρέτρια,*
Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

Κοριτσίστικη κρεβατοκάμαρα ἀστικοῦ σπιτιοῦ. Μικρὸ ἄσπρο σιδερένιο κρεβάτι ξέστρωτο· οἱ κουβέρτες, πεταμένες στὴν ἄκρη, κυλιοῦνται σχεδὸν στὸ πάτωμα. Γραφειάκι σὲ μεγάλη ἀκαταστασία. Λαδομάνο. Μπροστά-μπροστὰ δυὸ μπουκαλάκια, ἕνα ἄσπρο μὲ Potion Riviers, ἕνα σκοῦρο μὲ ἀρσενικό. Ντιβάνι. Δυὸ πόρτες, ἡ μιὰ στὸ βάθος δίνει στὸν ἐξωτερικὸ διάδρομο, ἡ ἄλλη δεξιὰ στὴν τραπεζαρία. Παράθυρα μὲ λεπτὲς κουρτίνες.

ΣΚΗΝΗ Α'

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, ὕστερα ΜΑΡΘΑ

Ὅταν ἀνοίγει ἡ αὐλαία, ὁ Γιαννάκης εἶναι μόνος, ξαπλωμένος στὸ ντιβάνι. Σκεπασμένος μὲ μιὰ βαμβακερὴ κουβέρτα. Τὸ κεφάλι του ἀκουμπισμένο στὰ κεντητὰ μαξιλαράκια. Δίπλα του, σ' ἕνα μικρὸ τραπεζάκι, ἕνας πάνινος κούκλος, στρατιωτάκια, καραμέλλες. Ἀνασηκώνεται λίγο, παίρνει τὸν κούκλο του, τὸν κοιτάζει καὶ τὸν πετάει. Πιάνει τὸ κεφάλι του καὶ ξαναπέφτει. Σὲ λίγο, ἀπὸ τὴ δεξιὰ πόρτα, φαίνεται ἡ Μάρθα. Μεσόκοπη ὑπηρέτρια, μαλλιὰ γκρίζα, σκούρα ποδιά.

ΜΑΡΘΑ

Μπά, μπά, γιόκα μ'. ἐδῶ μοῦσαι;.. Γιατὶ ἔφυγες ἀπ' τὴν κάμαρή σου; Στὸ ντιβάνι ἔπεσες;.. Γιὰ νἄχῃς συντροφιὰ τὴ Νίνα, ἔ;.. *(Τὸν πλησιάζει καὶ τοῦ πιάνει τὸ κεφάλι, ψιθυριστὰ)* καλέ, αὐτὸ φένει! *(δυνατὰ)* Ποῦναι ἡ Νίνα; Δὲν ἀπαντᾶς... Θερμάθηκες, παιδάκι μου, ἔ;.. Δὲν εἶναι τίποτις, μπά, καλέ... «Στοὺς ἀνθρώπους πᾶνε οἱ ἀρρώστιες, δὲν πᾶνε στὰ βουνά». Ψέμματα;.. Θέρμες, χαρὰ στὸ πράμμα!.. Γιατὶ δὲ μιλᾶς, καλέ;.. Γιαννάκο! Γιαννάκο!..

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (ψιθυριστὰ)

Μὴ φωνάζεις τόσο δυνατὰ στ' αὐτί μου, νὰ χαρῇς!.. Ὤχ, τὸ κεφαλάκι μου!..

ΜΑΡΘΑ

Εἶσαι καὶ μοναχούλης σου, καὶ σκλετίζεσαι, παιδάκι μου. Ποῦναι ἡ Νίνα;.. Πότες ἔφυγε καὶ δὲν τὸ πῆρα χαμπάρι;..

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Οὔ, εἶναι ὥρα! *(παραπονιάρικα)* Τῆς εἶπα ἐγὼ νὰ κάτσῃ νὰ μοῦ κάνει συντροφιά. Μπά!.. Ἔφυγε! Κι' ἔπειτα λέει νὰ πάρω τὸ γιατρικό μου. «Στὶς 4, μὴν τὸ ξεχάσῃς!..» Ἔννοια σου ὅμως καὶ τό... ξέχασα 'γώ!.. Τώρα πᾶν' οἱ τέσσερις!..

ΜΑΡΘΑ

Ὄχι, γιόκα μου, νὰ τὸ πάρῃς, ἐγὼ θὰ σοῦ τὸ δώσω. Ποῦ τὄχει, ξέρεις;..

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (μασημένα)

Μμμ... ξέρω 'γώ; κάπου κεῖ τ' ἀκούμπησε σὰν ἔφυγε...

ΜΑΡΘΑ

Θὰ τὸ βροῦμε καὶ θὰ σοῦ τὸ δώσω στὶς τέσσερις· ἀκόμα εἶναι τρεῖς καὶ δέκα ἡ ὥρα.

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Μόνο τρεῖς καὶ δέκα;.. Κι' ἐγὼ ἔλεγα πὼς κοντεύει νὰ νυχτώσῃ!.. Μάρθα, γιατὶ ἀργεῖ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα, ὅταν εἶναι κανεὶς στὸ κρεβάτι, ἔ;..

«—Μά, γιαγιά, ποῦ τὸ θυμήθηκες τώρα;..» (Σελ. 99, στ. α'.)

ΜΑΡΘΑ

Μὴ καὶ ξέρω, πουλάκι μου; . . Θὰ σταματᾶνε φαίνεται οἱ ρολοδεῖχτες! *(γελάει)* Πράμμα ποὺ βρῆκες νὰ ρωτήξῃς! Νᾶμουνα μαθὲ καὶ καμμιὰ γραμματιζούμενη; . . Μὰ ποῦ;.. «Ἄνθρωπος ἀγράμματος, ξύλο ἀπελέκητο», ἔτσι δὲν τὸ λέει ἡ γιαγιά σου; . . Νά, τέτοια εἶμαι κι' ἐγώ. Ἄσε νὰ πάει μαθαύριο ὁ Γιαννάκης μου σκολειό, καὶ τότες θὰ μὲ μάθῃ κι' ἐμένα, νὰ ξέρω τὸ ἐλάχιστο νὰ βάνω τὴν ὑπογραφή μου *(γυρίζει καὶ ρίχνει μιὰ ματιὰ σὴν κάμαρα)*. Πώ, πώ, ἄνω-κάτω εἶναι δῶ-μέσα! . . Τὸ κρεβάτι ξέστρωτο . . . Κι' αὐτὸ πὰ τὸ κορίτσι *(μιλάει καὶ στρώνει τὸ κρεβάτι)* οὔλο ὄξω . . . οὔλο ὄξω! . . Καὶ μήγαρις εἶχε σήμερα, Πέφτη, μάθημα;.. Μὰ ἔτσι εἶναι αὐτούνη, στιγμὴ δὲν τὴ κρατᾶς. Καὶ θἄρθῃ τἀπόγιομα ὁ γιατρός, ἔχω νὰ φτιάσω καὶ κεφτεδάκια . . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Σώπα, καϊμένη Μάρθα, οὔφ, μὲ ζάλισες πιά . . . Λές, λές, λές . . . καὶ ποῦ σοῦρθε τώρα νὰ θυμηθῇς τὰ κεφτεδάκια! Τὸ κεφαλάκι μου . . . ἄχ . . . Τί νὰ κάνω, ἔ; . . τί νὰ κάνω; . . *(ἀνακάθεται στὸ ντιβάνι)*.

ΜΑΡΘΑ

Πέσε, γιόκα μου . . . κι' ἐγὼ δὲ μιλάω πιά . . . Ἡσύχασε, κι' ἀπὲ σὰν ἔρτει ὁ γιατρός, θὰ σοῦ φέρῃ καραμέλλες...

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ὄχι, ὄχι, δὲ θέλω! Οἱ καραμέλλες τοῦ γιατροῦ εἶναι πικρές! . . Ὄχι, ὄχι... *(ἡσυχότερα)* Ἡ γιαγιὰ ποῦ εἶναι; . .

ΜΑΡΘΑ

Τί τὴ θέλεις; . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Νὰ μοῦ πῇ παραμύθι . . .

ΜΑΡΘΑ

Δὲν τὴ λυπάσαι, γριὰ γυναῖκα καὶ τυφλή; . . Πλαγιάζει . . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Κι' ἐγὼ πλαγιάζω, μὰ ἔχω καὶ πυρετό . . . Δὲ μὲ λυπᾶται; . . Ἔλα, τὴ γιαγιά . . . *(ἐπιτακτικὰ)* τὴ θέλω! . .

ΜΑΡΘΑ

Καλά, καλά, ἡσύχασε . . . *(προχωρεῖ πρὸς τὴν πόρτα τῆς τραπεζαρίας καὶ φεύγει)* Κυρία! . . Κυρία! . . .

ΣΚΗΝΗ Β'

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, ὕστερα ΓΙΑΓΙΑ, ΜΑΡΘΑ

(Ὁ Γιαννάκης τὴν παρακολουθεῖ ὥς ποὺ χάνεται στὸ βάθος. Σηκώνεται. Φορεῖ ἕνα μακρὺ ἄσπρο νυχτικό, ξυπόλυτος. Σιγὰ-σιγὰ πλησιάζει τὸ λαβομάνο.

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ἐδῶ τὄβαλε . . . Μπά; . . δυὸ μπουκαλάκια; . . *(Παίρνει τὸ Potion Riviers καὶ τὸ κρύβει στὸ συρτάρι· ἑτοιμάζεται νὰ κρύψῃ καὶ τὸ μαῦρο μπουκαλάκι, μ' ἀκούει βήματα. Γ' ἀφίνει στὸ λαβομάνο)*. Οὔ, ἔρχονται! . . *(Κλείνει βιαστικὰ τὸ συρτάρι, τρέχει καὶ κουκουλώνεται κάτω ἀπ' τὴν κουβέρτα. Βογγάει. Μπαίνει ἡ Μάρθα, βαστάει ἀπ' τὸ μπράτσο τὴ Γιαγιά. Εἶναι τυφλή. Φοράει γυαλιὰ ἀνασηκωμένα στὸ μέτωπο. Μπροστά της, στὶς φούστες της, μπερδεύεται μιὰ μαύρη γάτα.)*

ΓΙΑΓΙΑ

Ψίνα! . . Ψίνα! . . ἄει στὸ καλό! . . *(τὴ σπρώχνει ἐλαφρὰ μὲ τὸ μπαστούνι ποὺ κρατάει στὸ χέρι)*.

ΜΑΡΘΑ

(Καθίζει τὴ Γιαγιὰ σὲ μιὰ πολυθρονίτσα δίπλα στὸ ντιβάνι). Παραμύθι θέλει . . . *(φεύγει.)*

«Οὔ! ἔρχονται! . . .» (Σελ. 98, στ. α'.)

ΓΙΑΓΙΑ (τρυφερά)

Τί ἔπαθε ὁ Γιαννάκης μου, τὸ καλό μου τὸ παλληκαράκι; . . Πονάει τὸ κεφαλάκι του; . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ναί, πολύ, πολύ, πολύ . . . Μά, γιαγούλα μου, τὸ ξέρεις ἐσὺ τὸ γιατρικό, *(τὴν ἀγκαλιάζει)* ἕνα παραμυθάκι; Ἕνα τόσο δάκι μικρούτσικο παραμυθάκι, ἔ, γιαγιάκα; . .

ΓΙΑΓΙΑ (γελαστά)

Γαλίφη! . . Ὅλο γλύκες μοῦ εἶσαι σὰ θέλεις νὰ πετύχῃς τίποτα, μασκαρατζίκο . . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ἴδιο . . . μελομακάρονο, γιαγούλα! . . Τί παραμύθι θὰ μοῦ πῆς; . . .

ΓΙΑΓΙΑ (μισοτραγουδιστά, μὲ κομμένη φωνὴ)

Τί παραμύθι νὰ σοῦ πῶ,
πουλί μου, νὰ σ' ἀρέσει; . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ἡ Μάρθα τὸ λέει ἀλλιῶς . . . «Τί τραγουδάκι νὰ σοῦ πῶ . . .»

ΓΙΑΓΙΑ

Ναί; μὰ σὺ δὲ θέλεις τραγουδάκι, παραμύθι θέλεις . . . Λοιπὸν ἀρχίζω . . . Καλησπέρα τσ' ἀφεντιᾶς σας! . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (κάθεται εὐχαριστημένος καὶ τρίβει τὰ χεράκια του)

Τί καλά! . . Ἂν δὲ μοῦ πόναγε τὸ κεφάλι μου, θἄμουνα περίφημα! . . Τὴ Σταχτοπούτα θὰ μοῦ πῆς, γιαγιά; . .

(Ἡ γάτα κουλουριάζεται μεταξὺ τοῦ Γιαννάκη καὶ τῆς Γιαγιᾶς.)

ΓΙΑΓΙΑ

Ὄχι. Θὰ σοῦ πῶ ἕνα παραμύθι χωρὶς βασιλόπουλα καὶ δράκους, ἕνα ἀληθινό, ὄμορφο παραμύθι. Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦταν . . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (τὴν κόβει)

Οὔφ, κι' αὐτὴ ἡ γάτα! Γκρρρ . . . γκρρρ . . . δὲ μ' ἀφίνει ν' ἀκούσω. Ψίτ! . . Πιοὺ-πιού! . . *(τὴ σπρώχνει, πέφτει ἀπ' τὸ ντιβάνι καὶ φεύγει θυμωμένη)*.

ΓΙΑΓΙΑ

Τὴν ἔσπρωξες κι' ἔπεσε, μὰ γατί; . . Δὲν ἔχουν κι' αὐτὰ τὰ δύστυχα ψυχή; . .

ΔΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ψυχή; . . *(συλλογίζεται)*. Βέβαια πρέπει νἄχουν . . . Καὶ πολλὲς ψυχὲς μάλιστα. «Ἐφτάψυχα» δὲν τὰ λένε τὰ γατιά; . .

ΓΙΑΓΙΑ (χαμογελάει)

Βλέπεις; . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Δὲν τὴν ξαναπειράζω πιά, γιαγιά· ἔλα, πές μου! . .

ΓΙΑΓΙΑ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρό, ἦταν ἕνας πολὺ φτωχὸς ἄνθρωπος. Μὰ τόσο φτωχός, ποὺ δὲν εἶχε νὰ φάῃ καλὰ-καλά. Τὸ μεσημέρι ὅλο του τὸ φαΐ ἦταν ἕνα κομμάτι μαῦρο ψωμί...

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ξερό, γιαγιά. θἄπρεπε νἄταν καὶ ξερό, ἀφοῦ ἔτανε τόσο φτωχός.

ΓΙΑΓΙΑ

Ἔστω, ξερό. Μὰ μὴ μὲ κόβεις . . . δὲ θὰ σοῦ τὸ πῶ . . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ὄχι, ὄχι πιά . . . Λέγε, γιαγιάκα. Γιατί μόλις σταματᾶς, τσπούπ! μὲ ξαναπιάνει τὸ κεφάλι μου . . . Ἄχ! Λοιπόν, ἕνα κομμάτι ξερὸ ψωμί· καὶ τί ἄλλο; . .

ΓΙΑΓΙΑ

Νά, καὶ λίγο τυρί . . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Τῆς Σβίτσερης, γιαγιά; . .

ΓΙΑΓΙΑ

Κουταμάρες! . . Πῶς μπορεῖ νὰ τρώῃ

τυρὶ τῆς Σβίτσερης, ἕνας φτωχὸς ἄνθρωπος; . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ποῦ ἔτρωγε ξερὸ ψωμί, ἔ; . .

ΓΙΑΓΙΑ

Βέβαια. Μὰ ὅλο θὰ μὲ κόβῃς ἐσύ; . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ὄχι, ὄχι πιά. Νὰ μὲ κάψῃ ἡ Παναγιά! . .

ΓΙΑΓΙΑ

Πώ, πώ, τί λόγια εἶναι αὐτά! Βάζουν ὅρκους τὰ καλὰ παιδιά; Καὶ τέτοιους ὅρκους μάλιστα;

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Καλά, τότε . . . *(μὲ κωμικὴ ἐπισημότητα)*. Σοῦ δίνω τὸ λόγο μου! . .

ΓΙΑΓΙΑ (χαμογελάει)

Τώρα μάλιστα! . . Λοιπόν: μιὰ μέρα εἶχε πάει σ' ἕνα μακρινὸ ἐξοχικὸ ἐστιατόριο. Ὄχι γιὰ νὰ φάῃ ὁ δύστυχος, ἀλλὰ ἔτσι, γιὰ νὰ μυρίσῃ λιγάκι τὰ φαγητὰ καὶ νἀκούσῃ τὰ γκαρσόνια. Χόρταινε αὐτὸς μὲ τὶς μυρουδιὲς καὶ τὶς παραγγελίες: «Ἀρνάκι τῆς σούβλας, ἕνα, μάστορα! . . Πάστιτσο ἕνα στὰ δυό! . . Ντομάτες γεμιστὲς τρία! . .» Αὐτός, κάτω ἀπ' τὸ πλατάνι, ἔτρωγε τὸ ψωμάκι του καὶ τὸ τυρί του, ὅταν ἀκούει καλπασμὸ ἀλόγων καὶ βλέπει *(μ' ἕνα περίεργο τόνο στὴ φωνὴ)* βλέπει . . . *(σὰ νὰ μιλάει μόνη της)* Τί περίεργο! Ἀπὸ τότε ποὺ ἐγὼ δὲ βλέπω πιά, μοῦ φαίνεται παράξενο νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ μποροῦν νὰ δοῦν τὰ δέντρα, τὰ πουλιὰ καὶ τὰ μερμίγκια ἀκόμα. Ἀλήθεια, πῶς μποροῦν νὰ δοῦν ἕνα τόσο δὰ μικρούλι μερμιγκάκι, ὅταν ἐγὼ δὲ βλέπω ἕνα μεγάλο *(ἀνάλογη κίνηση)* ἄλογο ποὺ περνᾶ, ἢ ἕνα . . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (ποὺ ὅσο μιλοῦσε ἡ Γιαγιὰ ἦταν ἕτοιμος νὰ τὴν διακόψῃ, μὰ κρατιόταν· τώρα τἀποφασίζει)

Μά, γιαγιά; . . Ποῦ τὸ θυμήθηκες τώρα; . .

ΓΙΑΓΙΑ

Ἔχεις δίκιο . . . Κουταμάρες! . . Μὰ γιατί, νομίζεις, μᾶς λένε ἐμᾶς τοὺς γέρους «παλίμπαιδες»; . . Γιατί εἴμαστε σὰ μικρὰ παιδάκια. Νά, πάλι παιδιά. Δὲ βλέπεις; . . Ἐσὺ κι' ἐγὼ τὰ δύο ἄκρα. Ἡ νύχτα κι' ἡ αὐγή. Κι' ὅμως ἀγαπιόμαστε καὶ κάνουμε μιὰ καλὴ συντροφιὰ μαζί, φέμματα; . . Ἂς εἶναι. . . *(μ' ἄλλο τόνο)* Τὸ παραμύθι μας τώρα! Ποῦ εἴμαστε; . . Ἀ, ναί, θυμήθηκα. . . Μέσα στἀμάξι λοιπόν . . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Ποιὸ ἀμάξι, δὲν εἶπες τίποτα γι' ἀμάξι. Ἔλεγες *(μιμεῖται τὴ φωνή της)* «Ὅταν ἀκούει . . . καὶ βλέπει» νά, ἔτσι ἔλεγες, ἐκεῖ σταμάτησες . . .

ΓΙΑΓΙΑ (ἐξακολουθεῖ)

. . . Ὅταν βλέπει ἕνα πλούσιο ἀμάξι, ψηλό, μὲ δυὸ κάτασπρα ἄλογα . . . κι' ἕναν ἀμαξᾶ μὲ στολή . . . Δὲν τὰ πρόφτασες, μικρούλη μου ἐσύ, αὐτὰ τ' ἀμάξια. Τί ὄμορφιὰ ποὺ τὴν εἶχανε! . . Ὄχι σὰν τὰ τωρινὰ παλιοαυτοκίνητα! . . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Μὰ σὺ δὲν τἄχεις . . . *(σταματάει στενοχωρημένος)*.

ΓΙΑΓΙΑ

Δὲν τἄχω δεῖ, θέλεις νὰ πῆς; Μὰ ὄχι! Τὰ πρόφτασα κι' ἐγὼ πρὶν χάσω τὸ φῶς μου. Ἤσουν ἀγέννητος ἐσὺ τότε. Μέσα λοιπὸν στ' ἀμάξι, ἦταν ἕνας κύριος. Σταμάτησε μπρὸς στὸ ἑστιατόριο, φώναξε τὸ γκαρσόνι καὶ τοὔφερε, ἐκεῖ στ' ἀμάξι ποὺ καθόταν, διάφορα φαγητά. Τί ψητά, τί ψάρια, τί γλυκά . . .

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (φιθυριστά)

Κι' ἐγὼ ἤθελα γλυκά . . .

ΓΙΑΓΙΑ (ἐξακολουθεῖ)

Ὁ φτωχούλης ποὺ ἔτρωγε στὴ σκιὰ τοῦ πλατάνου τὸ ψωμάκι του . . .

(Ἀκολουθεῖ) ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

(Τὰ σκίτσα τῆς Ἰδίας)

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Θ'.

Πῶς καταντοῦν καμμιὰ φορὰ τὰ βασιλικὰ στέμματα! . . Κοιτάξτε αὐτὸ τὸ κακόμοιρο ποὺ ἔπεσε στὰ χέρια ἑνὸς πρόστυχου πελεκάνου. Τί νὰ τὄλανε; Νὰ τὸ φοροῦσε; Οὔτε τοῦ ἐρχόταν στὸ κεφάλι, μὰ οὔτε βασιλιὰς ἦταν ὁ Λουκιανός. Τὸ ἔβαλε λοιπὸν χάμω, τὸ γέμισε χῶμα καὶ φύτεψε μέσα λουλούδια. Τὄκανε δηλαδὴ γάστρα! Ἀργότερα τὄβαλε ἀνάποδα, τὸ γέμισε ἄχερα κι' ἔβαζε

μέσα τὸ παιδί του νὰ κοιμᾶται. Τὄκανε δηλαδὴ κούνια! Τί βεβήλωση! τί ἱεροσυλία!

Στὸ παλάτι ὥστόσο θρηνοῦσαν καὶ δερνόνταν. Ὅ,τι ἄλλο κι' ἂν ἔχαναν, δὲν θὰ τοὺς ἔνοιαζε, βασιλιάδες θἄταν πάντα. Ἀλλὰ νὰ χάσουν τὸ στέμμα;! Ἦταν δυστύχημα μεγάλο καὶ φοβερό!

Τοῦ κάκου ἔψαξαν παντοῦ, τοῦ κάκου ἔβαλαν τὰ πιστά τους ζῶα νὰ ψάξουν, μήπως βροῦν τὸ σπίτι τοῦ Λουκιανοῦ. Ὁ κακὸς πελεκάνος κατοικοῦσε σὲ ἄγνωστο μέρος. Τὸ στέμμα δὲν ξαναβρέθηκε. Κι' ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια βυθίστηκε στὴ λύπη καὶ στὴν ἀπελπισία.

Ὅταν ἕνας βασιλιὰς χάσει τὸ στέμμα του, δὲν ἀξίζει πιὰ περισσότερο ἀπὸ τὸν τελευταῖο ὑπήκοό του. Ὁ Ὀσκὰρ ΙΘ' τὄξερε αὐτὸ καλά. Καὶ συλλογιόταν: Πάει πιά! Δὲν εἶμαι οὔτε βασιλιάς, οὔτε τίποτα! . . Ἂς εἶχα τὸ νοῦ μου κι' ἂς μὴν ἄφινα τὸ παιδί νὰ παίζῃ μὲ τὸ στέμμα μου σὰ νἄταν κανένα τόπι! . . Νὰ τώρα, τὴν ἔπαθα. Τί θὰ κάμω; Πῶς θὰ ζήσω; Οἱ ὑπήκοοί μου δὲ θέλουν πιὰ οὔτε νὰ μὲ ξέρουν! . .

Κι' ἀλήθεια. Σ' ὅλο τὸ βασίλειο εἶχε μαθευτεῖ πὼς ὁ Ὀσκὰρ εἶχε χάσει τὸ στέμμα του. Τὰ ζῶα ἔπαψαν νὰ σέβουνται τὸν παλιό τους βασιλιά, κανένας δὲν πήγαινε πιὰ νὰ τοῦ γυρέψῃ δικαιοσύνη, καὶ σκέπτονταν σοβαρὰ νὰ φέρουν ἄλλο βασιλιὰ ἀπέξω, ποὺ νἄχει στέμμα κι' ἐξουσία.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΠΑΛΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

Ο ΜΟΝΑΧΟΓΙΟΣ ΤΗΣ ΓΡΙΑ-ΚΑΛΗΣ

Ὅλοι μακάριζαν τὴν κυρὰ-Καλὴ γιὰ τὸ μοναχογιό της.

— Νὰ σοῦ ζήσῃ, κερά! Προκομμένο παιδί!

— Ναί, καλὸς βγῆκε — ἔλεγε μετριόφρονα μὲ τὰ χείλη της. Μὲ τὸ μάτι της ὅμως ἔλεγε: «αὐτὸς εἶναι κι' ἄλλος δὲν εἶναι!..»

Παστρικὴ-παστρικὴ καὶ νοικοκυρεμένη πάντα, ἡ γριὰ-Καλὴ ἔβγαινε στὴν πορτίτσα της μεσημέρι κι' ἀπόβραδο, γιὰ νἀγναντέψῃ τὸ μονάκριβό της ποὺ θὰ πρόβαινε ἀπ' τὴν πέρα ἄκρη τῆς γωνιᾶς τοῦ δρόμου.

Καθόνταν στὸ Ροδακιὸ τῆς παλιᾶς Ἀθήνας, τὸν καιρὸ ποὺ τὴν εἶχαν ἀκόμα οἱ Τοῦρκοι...

* * *

Μιὰ μέρα, ὁ γιός της τῆς εἶπε πὼς θὰ μπῆ στὴ δούλεψη ἑνὸς πλούσιου καὶ σημαντικοῦ Ἀγᾶ.

Ἡ γριὰ ξεροκατάπιε καὶ δὲ μίλησε.

Πέρασε κάμποσος καιρὸς καὶ τῆς λέει πάλι μιὰ μέρα:

— Μάννα! νὰ στείλῃς νὰ φέρῃς σπίτι τὴν ξαδέρφη, νὰ σοῦ κάνῃ συντροφιά, γιατὶ ἐγὼ θὰ λείψω γιὰ λίγον καιρό· θὰ πάω μὲ τὸν Ἀγὰ στὴν Πόλη.

— Ἀφοῦ τὸ θέλει τὸ νιτερέσο σου, νὰ πᾶς, παιδί μου, μὲ τὴν εὐχή μου. Ἐγὼ δὲ θέλω συντροφιά. Εἶμαι γερὴ ἀκόμα, κι' ἔχω καὶ τοὺς γειτόνους ποὺ μ' ἀγαποῦνε ὅλοι. Ἂν τύχῃ, ὁ Θεὸς νὰ μὴν τὸ δώσῃ, κι' ἀρρωστήσω, τότε φωνάζω ἢ τὴν ἀνιψιά μου, ποὺ τῆς εἶπες, ἢ καμμιὰν ἄλλη. Δὲ θὰ χαλάσῃ ὁ κόσμος.

— Νὰ μὴ λυπηθῆς, μάννα· θὰ γυρίσω γρήγορα.

— Μπά! γιατὶ νὰ λυπηθῶ; ἀφοῦ φεύγεις γιὰ τὸ καλό σου καὶ μὲ τόση εὐχαρίστησῃ...

Μόλις ὁ γιός της βγῆκ' ἔξω, αὐτὴ γονάτισε στὰ εἰκονίσματα κι' ἔχυσε δάκρυα πολλά.

* * *

Ὁ καιρὸς περνοῦσε. Λάβαινε ταχτικὰ γράμματ' ἀπ' τὸ γιό της, καὶ χρήματα καὶ δῶρα. Μὰ ὅπως τὰ λάβαινε, ἔτσι καὶ τἄφινε. Τί νὰ τὰ κάμῃ τὰ χαρίσματα, σὰν ἔλειπ' ἐκεῖνος;

Στὸ τελευταῖο του γράμμα τῆς ἔγραφε:

«Ἐγώ, μάννα μου, εἶναι καιρὸς τώρα ποὔφυγα ἀπ' τὴ δούλεψη τοῦ Ἀγᾶ. Κάνω δουλιὲς δικές μου. Ἀπόχτησα πολλά. Κάθουμαι σὲ μεγάλο σπίτι· ἔχω δούλους καὶ δούλες, καὶ νιώθω πὼς εἶναι ντροπὴ ἡ μάννα μου νὰ κάθεται σὲ μιὰ χαμοκέλλα καταμόναχη. Νἄρθῃς κοντά μου. Ἄμα τἀποφασίσῃς, νὰ μοῦ τὸ γράψῃς, κι' ἐγὼ θὰ στείλω ἀνθρώπους νὰ σὲ πάρουν καὶ νὰ σὲ προσέχουν σὰν τὰ μάτια τους.»

Τὸ σκέφτηκ' ἔτσι, τὸ σκέφτηκε ἀλλιῶς ἡ γριά... Στὰ τελευταῖα εἶπε: «Ἂς πάω γιὰ λίγο. Ἔτσι ἐλπίζω κιόλας στὸ Θεό, πὼς θὰ τὸν καταφέρω νὰ γυρίσουμε μαζί. Τί ὠφελεῖ τὸ βιός σὲ ξένο μέρος;.. Ἂν γυρίσῃ στὸν τόπο μας πλούσιος καὶ τιμημένος, κι' ἐγὼ θὰ πεθάνω εὐχαριστημένη, κι' αὐτουνοῦ θὰ βουίξῃ τὄνομά του καὶ θὰ σκάσουν οἱ κρυφοὶ ὀχτροί μας· γιατὶ στὰ φανερὰ δὲν ἔχουμε κανένα. Προσκυνάω κιόλας καὶ στὴν Ἁγιὰ Σοφιά, κι' ἂς τὴν ἔχουνε κι' οἱ Τοῦρκοι...»

* * *

Ἔφτασ' ἡ γριὰ στὴν Πόλη. Ὁ γιός της δὲν ἤξερε πιὰ τί νὰ τῆς πρωτοκάνῃ. Χωμένη σ' ἕνα μαλακὸ καναπέ, τυλιγμένη μὲ μιὰ πλούσια σαμουρόγουνα, εἶχε καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα. Μὰ τὴ βασάνιζε μιὰ ὀποψία· μιὰ κρυφὴ τρομάρα εἶχε στὴν καρδιά... Ὅ,τι ἔβλεπε γύρω της, ἦταν τούρκικο... Ρωτοῦσε μὲ τρόπο, μὰ ὅλοι ἔστεκαν σὰ μουδιασμένοι· ὅλο καὶ μασσοῦσαν τὰ λόγια τους. Σὰ νὰ φοβόνταν νὰ ποῦν τὴν ἀλήθεια, σὰ νὰ τοὺς εἶχαν πεῖ: «προσέξτε, γιατὶ ἀλίμονό σας!..»

Τὸ πῆρε πιὰ ἀπόφαση. Ἔτρωγε, ἔπινε, κοιμόταν καὶ περίμενε πότε θἄρθῃ ἡ ὥρα νὰ κλείσῃ τὰ μάτια της γιὰ πάντα.

* * *

— Ἕνα παράπονο ἔχω, μάννα, τῆς λέει ὁ γιός της μιὰ μέρα. Ποτὲ δὲ σὲ εἶδα νὰ γελάσῃς.

— Μπά, μετὰ χαρᾶς σου, ἀκοῦς;.. γιατὶ νὰ μὴ γελάσω, παιδί μου, ποὺ σὲ βλέπω ἔτσι εὐχαριστημένο;

Καὶ σούφρωσε τὰ μάγουλά της, τάχατες πὼς χαμογελοῦσε.

* * *

Μιὰ μέρα πάλι τῆς λέει καταχαρούμενος:

— Αὔριο, μάννα μου, θὰ μοῦ γίνῃ ἕνα μεγάλο καλό... Τί θὲς ἀπὸ μένα; Πὲς καὶ θὰ γίνῃ.

— Νὰ πάμε στὸν τόπο μας· νὰ πάμε στὴν Ἀθήνα! Καλὴ 'ναι κι' ἡ Πόλη, δὲ σοῦ λέω, μὰ καὶ τὸ Ροδακιό, ποὺ ἐκεῖ γεννήθηκα, παντρέφτηκα, σ' ἀνάστησα...

— Καλά, καλά! Σύχασε, θἄρθῃ καὶ μέρα ποὺ θὰ φύγουμε. Τώρα δὲ μπορῶ ἀκόμα νὰ ξεκάμω... Θέλεις τὴ ζημιά μου;..

— Μπά, Θεὸς νὰ φυλάξῃ!.. Καλά 'μαι καὶ δῶ, παιδάκι μου.

* * *

Ξημέρωσε κι' ἡ αὐριανή. Μεγάλη φασαρία στὸ σπίτι. Κοντὰ τὸ μεσημέρι, σὰ μιὰ βουὴ ἀκούστηκε ἀπὸ μακριά...

Οἱ δοῦλοι μπαινοβγαίνουν τώρα, τρέχουν, πέφτει ὁ ἕνας πάνω στὸν ἄλλον ἀπ' τὴν πολλὴ τὴν προθυμία.

Τὴ γριὰ τὴν ἔζωσαν τὰ φίδια.

Τώρα ἡ βουὴ ἀκούεται κάτω ἀπ' τὰ παραθύρια τους.

Μιὰ σκλάβα δὲ βάσταξε. Τρέχει καὶ γονατίζει μπρὸς στὴ γριά.

— Σήκω, κερά μου!.. πρόβαλ' ἀπ' τὸ παραθύρι νὰ δῆς τὸν ἀφέντη, τὸ γιό σου, ποὺ τὸν φέρνει κόσμος καὶ ντουνιάς... Ἐγίνηκε Πασσάς!

Κι' ἡ γριά, κουνώντας τὸ κεφάλι της, μὲ πικρὸ χαμόγελο, καὶ σὰ νἄκουσε κάτι ποὺ τὸ περίμενε:

— Τί νὰ σηκωθῶ, καϊμένη, νὰ ἰδῶ! Μήπως μοῦ τὸν φέρνουν Δεσπότη;..

Κι' ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της μέσ' τὰ χέρια της ἀπὸ ντροπὴ καὶ λύπη.

ΔΗΜ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Ἕνας φουκαρὰς Ρωμιὸς λένε — πάρουσιάστηκε στὸ διευθυντὴ ἑνὸς ἐργοστάσιου ποὺ ἔκανε πυρεῖα, καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἔχω νὰ σᾶς ὑποδείξω ἕναν ἁπλούστατο τρόπο νὰ διπλασιάσετε τὴν κατανάλωση τῶν σπίρτων σας καὶ νὰ κερδίζετε τὰ διπλά, χωρὶς τὸ ἐλάχιστο ἔξοδο. Πόσα μοῦ δίνετε;

— Πόσα θέλετε; ρώτησε χαμογελώντας ὁ ἐργοστασιάρχης, ποὺ κατάλαβε ἀμέσως· μὲ τί ἄνθρωπο εἶχε νὰ κάνῃ.

— Θέλω προκατάβολικὰ τὰ μισὰ ἀπὸ τὸ κέρδος ἑνὸς χρόνου.

— Μάλιστα. Πῆτε μας τὸν τρόπο σας, νὰ ἰδοῦμε.

— Ἰδού, κύριέ μου. Πάρτε, σᾶς παρακαλῶ, αὐτὸ τὸ κουτὶ μὲ τὰ σπίρτα καὶ ἀνοίξτε το. Θὰ ἰδῆτε.

Ὁ ἐργοστασιάρχης πῆρε τὸ κουτί, τὸ ἄνοιξε καί... ὅλα σχεδὸν τὰ σπίρτα ποὺ εἶχε μέσα, χύθηκαν χάμω,

— Μπά! ἔκαμε· τὸ ἀσκέπαστο κουτὶ μὲ τὰ σπίρτα τὄχατε βάλει ἀνάποδα μέσα στὴ θήκη του. Μήπως αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος σας;

— Αὐτὸς εἶναι! ἀποκρίθηκε ὁ ἐπιχειρηματίας. Ἔτσι θὰ βάζετε καὶ σεῖς ὅλα τἀσκέπαστα κουτιὰ μέσ' στὶς θῆκες τους: ἀνάποδα. Ὁ πελάτης, φυσικά, ἀνύποπτος, θὰ τἀνοίγῃ ἴσια, ὅπως πάντα, θὰ τοῦ χύνονται τοὐλάχιστο τὰ μισὰ σπίρτα, θὰ βαριέται νὰ τὰ μαζέψῃ, — ἂν εἶναι μάλιστα στὸ δρόμο, — τὸ κουτὶ θὰ τοῦ τελειώνῃ γρήγορα καὶ θἀναγκάζεται νἀγοράζῃ ἄλλο. Δὲν διπλασιάζεται λοιπὸν ἡ κατανάλωση καὶ τὸ κέρδος; Καὶ δὲν εἶναι τὸ ἁπλούστερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου;

Ἡ Ἱστορία δὲν ἀναφέρει τί ἀποκρίθηκε ὁ ἐργοστασιάρχης στὸν πρωτότυπο ἐπιχειρηματία. Τὸ μόνο βέβαιο εἶναι, ὅτι ἡ πρόταση αὐτὴ ἔμεινε ἱστορική.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Η ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΤΟΜ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HARRIET BEECHER-STOWE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Πρέπει νὰ προσθέσουμε, ὅτι ὁ Σὰμ μὲ τὴν κυρὰ-Χλόη εἶχε πάντα μιὰ μικρὴ ψυχρότητα. Σήμερα ὅμως, ὁ Σὰμ μπῆκε στὴν κουζίνα μὲ ὕφος μισοκακόμοιρο, σὰν ἄνθρωπος ποὺ εἶχε ὑποφέρει ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ περίμενε νὰ τσιμπήσει κάτι τι γιὰ νὰ συνέλθει.

Ἡ κυρὰ-Χλόη ἦταν πονετικιὰ καὶ τὸ τέχνασμα τοῦ Σὰμ πέτυχε στὴν ἐντέλεια. Ἡ μαγείρισσα τὸν περιποιήθηκε πολὺ καὶ τοὔδωσε τοὺς καλύτερους μεζέδες. Ἀφοῦ ἔφαγαν λοιπὸν καλὰ κι' οἱ δυὸ ἥρωες τῆς ἡμέρας, ὁ Σὰμ ἄρχισε νὰ διηγῆται τὶς περιπέτειές του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ὅπου βλέπομε ὅτι κι' οἱ γερουσιαστὰ δὲν παύουν νὰ εἶναι ἄνθρωποι!

Λαμπρὴ φωτιὰ φώτιζε τὸ δωμάτιο, ὅπου ὁ γερουσιαστὴς Μπὶρδ ἑτοιμαζόταν νὰ βγάλει τὶς μπότες του καὶ νὰ φορέσει τὶς παντοῦφλες, ποὺ τοῦ εἶχε κεντήσει ἡ γυναίκα του στὴν περσινὴ σύνοδο τῆς γερουσίας. Στὸ τραπέζι ἔλαμπε ἡ τσαγιέρα μὲ τὰ φλιτζάνια κι' ἡ κυρία Μπὶρδ, ζωντανὴ εἰκόνα τῆς εὐτυχίας, ἑτοίμαζε τὸ τραπέζι, μαλώνοντας κάθε τόσο τ' ἀνήσυχα παιδάκια της, ποὺ γελοῦσαν κι' ἔπαιζαν τριγύρω της σὰ γατάκια.

— Πῶς χαίρομαι, εἶπε στὸν ἄντρα της, ποὺ ἤρθες ἀπόψε κοντά μας.

— Ναί, ναί, ἀποκρίθηκε κεῖνος, ἦρθα νὰ ξεκουραστῶ λιγάκι, γιατὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, τὸ κεφάλι μου πάει νὰ σπάσει. Ἄ, τί φοβερὴ δουλιὰ κι' αὐτή, νὰ φτιάνεις νόμους!

— Μὰ ἦταν τίποτα τόσο σπουδαῖο στὴν «Ἡμερησία Διάταξη»; ρώτησε ἡ κυρία, σερβίροντας τὸ τσάϊ.

Ἦταν ἀσυνείθιστο πρᾶγμα ν' ἀνακατώνεται στὶς δουλιὲς τοῦ Κοινοβουλίου ἡ κυρία Μπὶρδ, ποὺ δὲν τὴν ἔνοιαζε ποτὲ γιὰ τίποτα ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ σπιτικό της. Γιαὐτὸ ὁ γερουσιαστής, κάπως ξαφνιασμένος, τῆς ἀπάντησε:

— Τίποτα σπουδαῖο.

— Εἶναι ἀλήθεια πὼς ψηφίστηκε νόμος, ποὺ ἀπαγορεύει νὰ βοηθάει κανεὶς τοὺς μαύρους ποὺ τυχαίνει νὰ περνοῦν ἀπὸ δῶ; Μοῦ φαίνεται πὼς τέτοιος νόμος δὲν θὰ ἦταν καθόλου χριστιανικός.

— Μπά! Βλέπω, Μαρία, ὅτι ἄρχισες ν' ἀνακατώνεσαι καὶ στὴν πολιτική.

— Ἐγώ; Δὲν δίνω πεντάρα γιὰ τὴν πολιτική σας! Ἀλλὰ αὐτὸς ὁ νόμος μοῦ φαίνεται ἄδικος κι' ἀπάνθρωπος. Καὶ πιστεύω πὼς δὲν τὸν ψηφίσατε.

— Ψηφίστηκε ἕνας νόμος, ποὺ ἀπαγορεύει νὰ βοηθοῦμε σκλάβους ποὺ ἔχουν φύγει κρυφὰ ἀπὸ τὴν πολιτεία Κέντουκυ. Φαίνεται πὼς ἔκαναν ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι πολλὰ ψυχικὰ κι' οἱ γειτονές μας θύμωσαν κι' ἀπαίτησαν νὰ ψηφιστεῖ αὐτὸς ὁ νόμος. Ἦταν λοιπὸν καὶ λογικὸ καὶ δίκαιο νὰ ψηφιστεῖ.

— Καὶ τί νόμος εἶν' αὐτός; Ποιὸς μπορεῖ νὰ μ' ἐμποδίσει νὰ δώσω ἄσυλο στὰ φτωχὰ αὐτὰ πλάσματα, νὰ τοὺς δώσω ἕνα κομμάτι ψωμὶ κι' ἕνα ρούχο νὰ ντυθοῦν;

— Θὰ σ' ἐμποδίζει στὸ ἑξῆς ὁ νόμος, γιατὶ ἔτσι θὰ βοηθοῦσες τὴ φυγή τους. Κι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἀπαγορεύεται.

Ἡ κυρία Μπὶρδ ἦταν μιὰ δειλὴ καὶ καλόκαρδη γυναικούλα. Ἕνα σκυλάκι νὰ γαύγιζε, τὴν τρόμαζε. Ὁ ἄντρας καὶ τὰ παιδιά της ἦταν ὁλόκληρος ὁ κόσμος της, καὶ βασίλευε ἐκεῖ μέσα ὄχι μὲ τὴν ἐπιβολὴ ἀλλὰ μὲ τὴν καλοσύνη της.

Ἕνα πρᾶγμα ὅμως τὴν ἀγρίευε.

Δὲν μποροῦσε νὰ ἰδεῖ κάτι, ποὺ νὰ μοιάζει μὲ σκληρότητα ἢ ἀπονιά, γιατὶ ἀμέσως ἄναβε καὶ κόρωνε καὶ γινόταν ἀγνώριστη. Τὰ παιδιά της θυμοῦνται πάντα μιὰ σκληρὴ τιμωρία ποὺ τοὺς ἔβαλε ἡ μητέρα τους, ὅταν κάποτε εἶχαν πετροβολήσει ἀσπλαχνα ἕνα ἄρρωστο γατάκι.

— Τὰ πόδια μου ἔχουν ἀκόμη σημάδια, ἔλεγε ὁ Μπίλλυ, ὅταν μιλοῦσε γι' αὐτὴ τὴν τιμωρία. Ἡ μητέρα μου μ' ἔπιασε μ' ἕνα καμτσίκι στὸ χέρι καὶ μοὔδωσε, μοὔδωσε... Ὕστερα μ' ἔστειλε νὰ κοιμηθῶ νηστικός... Ἄ, σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι ἀπὸ τότε δὲν ξαναχτύπησα γατί.

Καθὼς ἄκουσε τὴν ἐξήγηση ποὺ τῆς ἔδωσε ὁ ἄντρας της γιὰ τὸ νόμο, ἡ κυρία Μπὶρδ σηκώθηκε κόκκινη κόκκινη καὶ τὸν ρώτησε:

— Στὸ Θεό σου, Τζών, ἔχεις τὴν ἰδέα ὅτι αὐτὸς ὁ νόμος εἶναι δίκαιος;

— Μὰ ἐσύ, ἂν σοῦ πῶ ναί, θὰ μὲ σκοτώσεις ὡρισμένως!

— Ὥστε τὸν βρίσκεις σωστὸ καὶ σύ; Ντροπή, Τζών, ντροπή! Κακόμοιρα πλάσματα, χωρὶς σπίτι, χωρὶς ψωμί! Εἶναι νόμος σκληρὸς καὶ ἄδικος αὐτὸς κι' ἐγὼ θὰ τὸν παραβιάσω εὐθὺς μόλις μοῦ τύχει εὐκαιρία. Ὡραῖα καταντήσαμε τώρα, νὰ μὴ μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ δώσω ἕνα πιάτο ζεστὴ σούπα κι' ἕνα στρῶμα στὰ πεινασμένα αὐτὰ πλάσματα, ποὺ σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ ἄλλο δὲν κάνουν παρὰ νὰ δουλεύουν καὶ νὰ ξυλοκοπιοῦνται σὰν τὰ σκυλιά! Πὲς πὼς μιὰ ἔρημη σκλάβα ἔρχεται ἕνα βράδυ μὲ βροχὴ κι' ἀέρα καὶ χτυπᾶ τὴν πόρτα μας. Τί θὰ μοῦ πεῖς; Ὅτι πρέπει νὰ τὴ διώξω, γιατὶ τὸ λέει ὁ νόμος;

— Βέβαια θὰ εἶναι σκληρὸ αὐτὸ τὸ καθῆκον, πάντα ὅμως εἶναι καθῆκον νὰ ὑπακούει κανεὶς στοὺς νόμους, ἀποκρίθηκε μελαγχολικὰ ὁ κύριος Μπίρδ.

— Μὴν τὸ λὲς καθῆκον αὐτό! Ἂν θέλουν νὰ μὴ τοὺς φεύγουν οἱ σκλάβοι τους, ἂς τοὺς μεταχειρίζονται καλά, σὰν ἀνθρώπους. Ἂν εἶχα ἐγὼ σκλάβους (ὁ Θεὸς νὰ δώσει νὰ μὴν ἔχω ποτέ!) δὲ θὰ μοῦφευγε κανένας. Ὅταν περνοῦν καλά, δὲ φεύγουν. Κι' ὅταν φεύγουν, τραβοῦνε μαρτύρια ἀπὸ τὴν πεῖνα, τὸ κρύο, τὴ βροχή. Τώρα θὰ τοὺς κυνηγοῦμε καὶ μεῖς; Ἄ, αὐτὸ δὲ θὰ τὸ κάνω ποτέ, ἂς εἶναι μάρτυς μου ὁ Θεός!

— Μὰ στάσου νὰ μιλήσουμε λογικά, ἀγαπητή μου.

— Περιττό, Τζών. Σεῖς οἱ πολιτικοὶ ξέρετε νὰ λέτε τὴ μέρα νύχτα καὶ τὴ νύχτα μέρα. Ἀλλὰ στὸ βάθος εἶμαι σίγουρη ὅτι σιχαίνεσαι καὶ σὺ αὐτὸ τὸ νόμο, ὅπως κι' ἐγώ.

Τὴ στιγμὴ αὐτή, ὁ γέρο Κούτζοε, μαῦρος ἀφοσιωμένος ἀπὸ χρόνια στὴν ὑπηρεσία τοῦ σπιτιοῦ, πρόβαλε τὸ κεφάλι του στὴν πόρτα.

— Μπορεῖ ἡ κυρία νὰ περάσει στὴν κουζίνα;

Ὁ γερουσιαστὴς εἶδε μὲ ἀνακούφιση τὴ γυναῖκα του νὰ τρέχει στὴν κουζίνα, καὶ ξαπλώθηκε ἀναπαυτικὰ στὴν πολυθρόνα του γιὰ νὰ διαβάσει τὴν ἐφημερίδα.

Ἀλλὰ σὲ λίγο, ἡ φωνὴ τῆς γυναίκας του ἀκούστηκε καὶ πάλι:

— Τζών, Τζών, ἔλα δῶ, σὲ παρακαλῶ!

Ἄφισε τὴν ἐφημερίδα του καί, καθὼς μπῆκε στὴν κουζίνα, ἀντίκρυσ' ἕνα θέαμα, ποὺ τὸν ἔκαμε ν' ἀνατριχιάσει. Μιὰ γέα καὶ λεπτὴ γυναίκα ἦταν ξαπλωμένη λιπόθυμη σὲ δυὸ καρέκλες. Τὰ φορέματά της ἦταν κουρελιασμένα, τὰ πόδια της πληγωμένα καὶ γεμάτα αἵματα. Ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικά της φαινόταν πὼς ἀνῆκε στὴ φυλὴ τῶν σκλάβων, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε νὰ μὴ θαυμάσει κανεὶς τὴ θλιμμένη ὀμορφιὰ τοῦ προσώπου της.

Ἡ συγκίνηση ἐμπόδιζε τὸν κύριο Μπὶρδ νὰ βγάλει μιὰ λέξη. Ἡ γυναίκα του κι' ἡ Ντίνα, ἡ μαύρη μαγείρισσά τους, πολεμοῦσαν νὰ συνεφέρουν τὴν ξένη, ἐνῷ ὁ γερο-Κούτζοε εἶχε πάρει τὸ παιδάκι, τοὔβγαλε τὰ παπούτσια καὶ πολεμοῦσε νὰ τοῦ ζεστάνει τὰ πόδια ποὺ ἦταν παγωμένα.

— Τὴν κακομοίρα! ἔλεγε ἡ Ντίνα μὲ συμπόνια. Φαίνεται πὼς τὴν πείραξε ἡ ζέστη. Ὅταν μπῆκε μέσα, ἦταν ἀρκετὰ καλά. Μὲ ρώτησε ἂν μποροῦσε νὰ ζεσταθεῖ λιγάκι, καὶ κεῖ ποὺ τὴ ρωτοῦσα νὰ μάθω ποιὰ ἦταν, ξαφνικὰ λιγοθύμησε...

— Δυστυχισμένο πλάσμα! ψιθύριζε ἡ κυρία Μπίρδ.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ ξένη ἄνοιξε τὰ μάτια της κι' ἔρριξε γύρω της ἕνα τρομαγμένο βλέμμα. Ξαφνικὰ ἔκφραση φρι-

χτῆς ἀγωνίας φάνηκε στὸ πρόσωπό της, ἀνασηκώθηκε μονομιᾶς καὶ ρώτησε:

— Χάρρυ! Χάρρυ μου! Μοῦ τὸν πῆραν;

Τὸ παιδάκι πήδησε ἀπὸ τὰ γόνατα τοῦ Κούτζοε, ἔτρεξε στὴ μητέρα του καὶ τὴν ἀγκάλιασε μὲ τὰ χεράκια του.

— Ἄχ, κυρία, εἶπε ἡ μάννα στὴν κυρία Μπίρδ, προστατέψετέ το καὶ μὴν ἀφίσετε νὰ μοῦ τὸ πάρουν.

— Κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ σᾶς πειράξει ἐδῶ μέσα, εἶπε μὲ καλοσύνη ἡ κυρία Μπίρδ. Μὴ φοβᾶστε τίποτα!

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς τὸ πληρώσει! εἶπε ἡ δυστυχισμένη σκλάβα, καὶ σκέπασε τὸ πρόσωπό της, ἐνῶ τὸ μικρὸ πολεμοῦσε νὰ τὴν παρηγορήσει.

Σὲ λίγην ὥρα ἡσύχασε. Ἔστρωσαν ἕνα πρόχειρο στρῶμα πλάϊ στὴ φωτιὰ κι' ἀμέσως τὴν πῆρε ἕνας βαθὺς ὕπνος, κι' αὐτὴ καὶ τὸ παιδάκι της, ποὺ τὸσφιγγε πάντα στὴν ἀγκαλιά της.

— Ποιὰ νὰ εἶναι ἄραγε; εἶπε ὁ κύριος Μπίρδ ὅταν γύρισε μαζὶ μὲ τὴ γυναῖκα του στὸ δωμάτιο.

— Ὅταν ξυπνήσει, θὰ τὴ ρωτήσουμε, ἀπάντησε ἡ κυρία Μπίρδ.

— Δὲν τῆς δίνεις νὰ φορέσει τίποτα δικό σου;

Ἡ καλὴ γυναίκα χαμογέλασε εὐχαριστημένη.

— Θὰ ἰδοῦμε, εἶπε.

— Στάσου, δὲν τῆς δίνεις ἐκεῖνο τὸ παλιὸ παλτό, ποὺ μοῦ ρίχνεις, ὅταν κοιμοῦμαι τὸ μεσημέρι; Φαίνεται πὼς δὲν ἔχει ρούχα ἡ δυστυχισμένη.

Ἀργότερα μπῆκε ἡ Ντίνα κι' εἶπε ὅτι ἡ ξένη ξύπνησε κι' ἤθελε νὰ μιλήσει στὴν Κυρία.

Ὁ κύριος κι' ἡ κυρία Μπίρδ, μαζὶ μὲ τὰ δυὸ μεγαλύτερα παιδιά τους (γιατὶ τὰ μικρότερα εἶχαν πλαγιάσει σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ) πῆγαν στὴν κουζίνα. Ἡ ξένη εἶχε καθήσει πλάϊ στὴ φωτιὰ καὶ κοίταζε ἀμίλητη καὶ θλιμμένη τὶς φλόγες.

— Μὲ θέλετε τίποτα; ρώτησε στοργικὰ ἡ καλὴ κυρία. Εἶστε καλύτερα τώρα;

Ἕνας βαθὺς ἀναστεναγμὸς ἦταν ἡ μόνη ἀπάντηση. Ἡ σκλάβα ὅμως σήκωσε τὰ μάτια καὶ τὰ στήλωσε στὴν κυρία Μπίρδ μὲ ἔκφραση τέτοιας θλίψης καὶ ἱκεσίας, ὥστε ἡ καλὴ γυναίκα αἰστάνθηκε ὅτι τὰ μάτια της θάμπωναν ἀπὸ τὰ δάκρυα.

— Μὴ φοβᾶσαι, μὴ φοβᾶσαι, κόρη μου, εἶπε. Πές μου ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι καὶ τί μποροῦμε νὰ κάνουμε γιὰ σένα.

— Ἔρχομαι ἀπὸ τὸ Κέντουκυ.

— Πότε ἤρθατε; ρώτησε ὁ κύριος Μπίρδ, ποὺ ἀνέλαβε νὰ τὴν ἀνακρίνει.

— Ἀπόψε.

— Πῶς περάσατε τὸ ποτάμι;

— Πάνω στοὺς πάγους.

— Πάνω στοὺς πάγους! ἔκαμαν ὅλοι κατάπληκτοι.

— Ναί, ἀποκρίθηκε σιγὰ-σιγά, ὁ Θεὸς μὲ βοήθησε καὶ πέρασα πάνω στοὺς πάγους. Δὲ μποροῦσα νὰ κάμω ἀλλοιῶς, γιατὶ μὲ κυνηγοῦσαν καὶ δὲν εἶχα ἄλλο δρόμο.

— Εἶσαι σκλάβα;

— Ναί, κύριε, ἀνήκω σ' ἕναν κτηματία στὸ Κέντουκυ.

— Σὲ κακομεταχειριζόταν;

— Κάθε ἄλλο. Ἦταν πολὺ καλὸς κι' ἡ κυρία μου εἶχε χρυσὴ καρδιά.

— Γιατὶ λοιπὸν σηκώθης κι' ἔφυγες, καὶ πέρασες τόσους κινδύνους;

Ἡ σκλάβα ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴν κυρία Μπίρδ καὶ τὴν εἶδε ποὺ πενθοῦσε.

— Κυρία, εἶπε ξαφνικά, βλέπω ὅτι φοβεῖστε μαῦρα... ἔχετε χάσει κανένα παιδί;

Ἡ ἀπρόοπτη αὐτὴ ἐρώτηση ἄνοιγε μιὰ πρόσφατη πληγή. Γιατὶ μόλις λίγοι μῆνες εἶχαν περάσει ἀφότου ἕνα ἀγαπημένο παιδάκι εἶχε κλείσει τὰ μάτια του γιὰ πάντα. Ὁ κύριος Μπίρδ γύρισε κατὰ τὸ παράθυρο, κι' ἡ κυρία ἄφησε τὰ δάκρυά της νὰ κυλήσουν.

Ὅταν μπόρεσε νὰ μιλήσει, εἶπε:

— Γιατί μοῦ τὸ ρωτᾶς αὐτό, κόρη μου; Ναί, ἔχασα ἕνα παιδάκι.

— Τότε θὰ μὲ καταλάβετε. Ἔχω χάσει καὶ γὼ δυό, κοντὰ-κοντά. Δὲ μοῦ μένει παρὰ μόνο αὐτό. Δὲν πέρασε νύχτα ποὺ νὰ μὴν κοιμηθεῖ στὴν ἀγκαλιά μου. Αὐτὸ εἶναι ἡ ζωή μου, ἡ παρηγοριά μου, νύχτα καὶ μέρα. Λοιπόν, κυρία μου, ἤθελαν νὰ μοῦ τὸ ἁρπάξουν γιὰ νὰ τὸ πουλήσουν, ἀκοῦτε; νὰ μοῦ τὸ πουλήσουν στὰ Νότια, κυρία μου, μοναχό, μοναχούλη του! Ἕνα παιδάκι, τ' ἀγγελούδι μου, ποὺ δὲν ἔμεινε στιγμὴ μακριὰ ἀπὸ τὴ μητέρα του. Νὰ τὸ ἁρπάξουν μοναχὸ καὶ νὰ τὸ στείλουν ἕνας Θεὸς ξέρει ποῦ!... Ἐ, δὲ μποροῦσα νὰ τὸ βαστάξω αὐτό, κυρία! Ἤξερα ὅτι ἂν μοῦ τὄπερναν, θὰ πέθαινα. Ὅταν ἔμαθα λοιπὸν πὼς ὑπογράψανε τὰ χαρτιά, τὸ πῆρα κι' ἔφυγα κρυφὰ τὴ νύχτα. Μὲ κυνήγησαν, κόντευαν νὰ μὲ φτάσουν. Βρῆκα μπροστά μου τὸ ποτάμι, πήδησα πάνω στοὺς πάγους καὶ γλύτωσα. Θυμοῦμαι πὼς κάποιος βρέθηκε στὴν ὄχθη καὶ μοῦδωσε τὸ χέρι γιὰ νὰ μὲ βοηθήσει.

Ἡ δυστυχισμένη γυναίκα δὲν ἔκλαιγε πιά, γιατὶ τὰ μάτια της εἶχαν στερέψει. Ὅλοι ὅμως ὅσοι τὴν ἄκουγαν γύρω-γύρω ἦταν δακρυσμένοι.

Τὰ δυὸ παιδάκια, ἀφοῦ ἔψαξαν τοῦ κάκου στὶς τσέπες τους γιὰ νὰ βροῦν αὐτὰ τὰ μαντήλια ποὺ οἱ μητέρες τὰ βάζουν πάντοτε ἐκεῖ, ἀλλὰ ποὺ δὲν βρίσκονται ποτέ, πῆγαν στὸ τέλος κοντὰ στὴ μητέρα τους καὶ σκούπιζαν ἀπαρηγόρητα τὰ δάκρυά τους στὸ φόρεμά της.

Ἡ ἴδια ἡ κυρία Μπίρδ σκούπιζε τὰ δάκρυά της μὲ τὸ μαντήλι της, κι' Ντίνα ἄφινε κάθε τόσο ἐπιφωνήματα: «Θεέ μου, βάλε τὸ χέρι σου!».

Ὁ γέρο Κούτζοε ἔτριβε τὰ μάτια του μὲ τὴν ἀνάποδη τῶν μανικιῶν του, καὶ τέλος ὁ κύριος Μπίρδ, ποὺ σὰν ἄνθρωπος μὲ ἐπίσημο ἀξίωμα δὲν μποροῦσε νὰ κλαίει, εἶχε τραβηχτεῖ κατὰ τὸ παράθυρο κι' ἔκανε πὼς σκούπιζε τὰ γυαλιά του μὲ τὸ μαντήλι του. Ξαφνικὰ ὅμως γύρισε καὶ ρώτησε τὴ σκλάβα:

— Καὶ πῶς λὲς πὼς ἦταν καλὸς ὁ κύριός σου, ἀφοῦ σοῦ πούλησε τὸ παιδί σου;

— Καλὸς ἦταν καὶ τὸ ξαναλέω. Μὰ δὲ μποροῦσε νὰ κάμει ἀλλοιῶς. Χρωστοῦσε χρήματα καὶ βρισκόταν στὰ χέρια ἑνὸς ἐμπόρου σκλάβων, ποὺ ἤθελε καλὰ καὶ σώνει νὰ τοῦ πουλήσουν τὸ παιδί μου. Τ' ἄκουσα ποὺ τὄλεγε ὁ κύριός στὴν κυρία μου. Τὰ χαρτιὰ ἦταν ἕτοιμα, δὲ μποροῦσε νὰ γίνει ἀλλοιῶς. Τότε λοιπὸν πῆρα καὶ γὼ τὸ παιδί μου κι' ἔφυγα. Θὰ πέθαινα ἂν μοῦ τὄπερναν, γιατὶ ἄλλο ἀπ' αὐτὸ δὲν ἔχω!..

(Ἀκολουθεῖ)

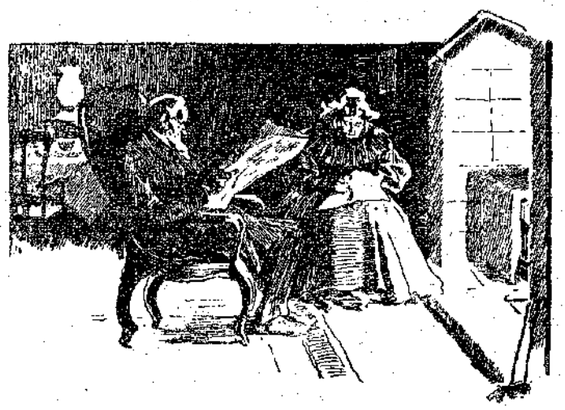

«Ἤλθα νὰ ξεκουραστῶ λιγάκι, ἀποκρίθηκε ὁ γερουσιαστής.»
(Σελ. 101, στ. α'.)

Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ

Τόσα φλογάτα ρόδα στὸ πανέρι·
ἂς εἶν' εὐλογημένο αὐτὸ τὸ χέρι,
ποὺ τἄχει τόσο ἐγκάρδια προσφέρει.

Τὸ σπίτι ἔχει σὰν κῆπος λουλουδίσει.
Ρόδα φερμένα ἀπ' τὸ νοτιά, ἀπ' τὴ δύση,
τὄχουν γεμίσει, τὄχουν πλημμυρίσει.

Πόσο βαθιὰ ταράζουνε τὰ φρένα!
Σκύβουν τὰ μάτια χάμω σασισμένα,
στέκουν τὰ λόγια ἀκίνητα, ὁλοένα

Γλυστροῦν οἱ στοχασμοὶ καὶ σὰν τ' Ἀπρίλη
τὸν ἥλιο ὅλ' ἀχνοφέγγουνε τὰ χείλη.

Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΠΟΛΟ

Μυθιστόρημα ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Πολὺ ἄσχημη ἦταν ἡ ἔμπνευση τοῦ κ. Ντεντεβίζ νὰ σᾶς προτείνη τὸ ταξίδι αὐτό, συλλογιζόταν. Εἶναι ὅμως καὶ δικό μου λάθος. Δὲν εἶχα παρὰ νὰ μὴ δεχθῶ τὴν πρότασή του. Μποροῦσα ὅμως νὰ μαντέψω, πὼς ἅμα τὴ δεχόμουν, θὰ καταδίκαζα τὸν ἑαυτό μου καὶ τὰ παιδιά του στὸ θάνατο ἀπὸ τὴν ἀστία κι' ἀπ' τὸ κρύο, ἐπάνω σ' ἕνα παγοδούνι τοῦ Βορείου Παγωμένου Ὠκεανοῦ;

Ἐντωμεταξὺ ὁ Ὑδὼν ἔκανε τὴν παρατήρηση, πὼς ἡ ὁμίχλη ἔδειχνε πὼς εἶχε σκοπὸ νὰ σκορπισθῆ ὁλότελα.

— Κοιτάξτε, κύριε. Νὰ ὁ ἥλιος ποὺ τρυπάει τὴν ὁμίχλη. Ὅλος ὁ οὐρανὸς καθαρίζει.

— Βλέπω, βλέπω, εἶπε ὁ παιδαγωγός, ἀλλὰ δὲν ξέρω ἂν αὐτὸ εἶναι γιὰ νὰ χαιρόμαστε ἢ γιὰ νὰ κλαίμε. Ἀκοῦστε!

Ἀλήθεια, ἀπ' ὅλες τὶς ἄκρες τοῦ ὀγκόπαγου ἀκούγονταν τριξίματα. Τὸ παγοδούνι κινδύνευε νὰ διαλυθῆ ὁλόκληρο σὲ ἄπειρα κομματάκια. Καὶ νὰ ποὺ ὁ ἄμοιρος κ. Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος, πειναλέος, ξεπαγιασμένος, τρέμοντας ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὸν πυρετό, καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο δικαιολογημένος, ἄρχισε νὰ παραμιλῆ.

— Ὁ ἥλιος λάμπει... ὁ ἥλιος λάμπει... Ναί, λάμπει ὁ ἥλιος. Λάμπει τόσο δυνατά, ὥστε σὲ λίγο θὰ μεταμορφώση τὴ σχεδία μας σὲ μπανιέρα κι' ὅλοι θὰ κολυμποῦμε στὸ νερό.

— Σέρ! εἶπε ἡ μὶς Γκρὰς Κλάριτζ, θέλοντας νὰ τὸν καθησυχάση λίγο.

— Ὄχι, εὐχαριστῶ μίς, εἶπε ὁ δυστυχισμένος παιδαγωγός, χωρὶς ν' ἀντιλαμβάνεται τί λέει, δὲ θέλω πιὰ σοκολάτες. Θὰ δεχόμουν ὅμως εὐχαρίστως, ἂν μοῦ προσφέρατε ἀκόμη λίγη ἀπὸ τὴν ἔξοχη αὐτὴ μουρούνα πού...

Ἔξαφνα ὅμως, ὕστερα ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ κ. Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος συνῆλθε καί, πιάνοντας τὸ μέτωπό του μὲ τὸ χέρι του, ἐτραύλισε σὰν ἄνθρωπος ποὺ καταλαβαίνει πὼς εἶπε μιὰ κουταμάρα.

— Σᾶς ζητῶ συγγνώμη, μίς. Παραμιλοῦσα ξύπνιος. Θὰ εἶπα μεγάλες ἀνοησίες βέβαια.

Κανένας δὲν εἶχε τὸ κουράγιο ν' ἀπαντήση. Τὰ παραμιλητὰ τοῦ κ. Ἀντρειωμένου εἶχαν ταράξει καὶ στενοχωρήσει ὅλους.

Κι' ὁ ἴδιος ἄλλωστε δὲν μίλησε πιὰ καθόλου. Εἶχε συνέλθει ἀπὸ τὴν περαστική του ἀδιαθεσία, ἀλλ' αἰσθανόταν τὸν ἑαυτό του καταντροπιασμένο κι' ἐξευτελισμένο μπροστὰ στὰ μάτια τῆς γυναίκας κι' αὐτῶν τῶν μικρῶν παιδιῶν, ποὺ ὑπέφεραν ὅσα ὑπέφερε κι' αὐτὸς κι' ὅμως ἔδειχναν μεγαλύτερη ἀντοχή.

Μὲ τὰ μάτια ἀπλανῆ, καρφωμένα σ' ἕνα σημεῖο τοῦ ὁρίζοντα, ὁ κ. Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος ἦταν τόσο πολὺ βυθισμένος στὶς θλιβερές του σκέψεις, ὥστε δὲν πρόσεχε σ' ὅ,τι φαινόταν μπροστά του. Ἐκεῖ μακριὰ ἔβλεπε ἕνα πρᾶγμα, αὐτὸ εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἀλλὰ τὄβλεπε χωρὶς νὰ τὸ διακρίνη καθαρά. σὰ νὰ μὴ φοροῦσε τὰ γυαλιά του. Πραγματικῶς, αὐτὸ ποὺ ἔβλεπε δὲν ἦταν παρὰ ἕνα μικροσκοπικὸ σημαδάκι στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα.

Ἦταν ἄραγε κανένα παγοδούνι; Ὄχι, ἂν ἦταν παγοδούνι, τὸ ρεῦμα θὰ τὸ τραβοῦσε πρὸς τὴν ἴδια διεύθυνση ποὺ τραβοῦσε καὶ τὸ δικό τους. Δὲν θ' ἄλλαζε λοιπὸν μέγεθος. Κι' ὅμως τὸ σημαδάκι ἐκεῖνο μεγάλωνε ὁλοένα καὶ περισσότερο.

Κανένα πλοῖο; Οὔτε. Μ' ὅλο ποὺ ἡ γραμμὴ τοῦ ὁρίζοντα δὲν διακρινόταν καθαρά, τὸ σημαδάκι αὐτὸ φαινόταν σὰ νὰ βρίσκονταν ἀνάμεσα στὴ γῆ καὶ στὸν οὐρανὸ κι' ὄχι σὰ νὰ ἔπλεε στὴ θάλασσα. Κι' ἀκόμη, τὸ σημαδάκι ποὺ μεγάλωνε ὁλοένα, καὶ ποὺ ὁ κ. Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος τὄβλεπε χωρὶς νὰ τὸ διακρίνη, ἀλλὰ στὸ τέλος ἀναγκάστηκε νὰ τὸ προσέξη, — τὸ σημαδάκι αὐτὸ δὲν εἶχε οὔτε παγιά, οὔτε καπνό.

— Κοίτα! Κοίτα! Ἐ, μά! Τί νἄναι τοῦτο; μουρμούριζε ὁ παιδαγωγός.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀμφέβαλε ἀκόμη γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του. Μπορεῖ νὰ τὸν γελοῦσε ἡ μυωπία του, ποὺ τοῦ ἔπαιζε καμμιὰ φορὰ τέτοια παιχνίδια· μπορεῖ τὰ γυαλιά του νὰ ἦταν θαμπά· μπορεῖ ὁ πυρετός, ποὺ τὸν εἶχε κάνει νὰ παραμιλήση, νὰ τὸν ἔκανε τώρα νὰ βλέπη ἀλλ' ἀντ' ἄλλων.

— Δὲν εἶναι δυνατό, δραματίζομαι, συλλογιζόταν.

Κι' ὅμως, ὅταν ξανασήκωσε τὰ μάτια του κι' εἶδε τὸ αἰνιγματικὸ ἐκεῖνο σημαδάκι, ποὺ εἶχε κιόλας μεταμορφωθεῖ σὲ σφαῖρα, μιὰ σφαῖρα μεγάλη μόλις σὰν ἕνα πορτοκάλι, νὰ στρίβη ξαφνικὰ καὶ νὰ παίρνη σχῆμα πούρου, δὲ μπόρεσε πιὰ νὰ συγκρατήση τὸν ἑαυτό του. Βεβαιωμένος αὐτὴ τὴ φορὰ καὶ τρέμοντας ὁλόκληρος ἀπὸ χαρά, γιὰ τὴ μεγάλη του ἀνακάλυψη, ἄρχισε νὰ κάνη χειρονομίες καὶ νὰ φωνάζη μ' ὅλη του τὴ δύναμη:

— Ἕνα μπαλλόνι! ἕνα μπαλλόνι!

Ἡ ἐντύπωση ποὺ ἔκαναν τὰ λόγια του αὐτὰ κι' οἱ χειρονομίες, εἶναι εὐνόητη. Ὑστερα ἀπὸ τὶς συγκινήσεις, ποὺ εἶχαν περάσει τὰ παιδιὰ κι' ἡ μίς, ἀκούγοντας τὸν παιδαγωγὸ νὰ παραμιλῆ, δὲν ἦταν καθόλου διατεθειμένοι νὰ δώσουν τώρα πίστη στὰ λόγια του, Κι' ἂν ἡ κουβερνάντα σήκωσε τὰ μάτια της πρὸς τὸν οὐρανό, τὄκανε ὄχι γιὰ νὰ κοιτάξη τὸ μπαλλόνι, ἀλλὰ γιὰ νὰ πάρη μάρτυρα τὸ Θεὸ γιὰ τὴ φρικτὴ κατάσταση ποὺ βρισκόταν, αὐτή, μιὰ φτωχὴ γυναίκα ναυαγισμένη, πάνω σ' ἕνα παγοδούνι, μὲ πέντε παιδάκια καὶ μ' ἕναν τρελλό, ποὺ ὀνειρευόταν τὰ πιὸ ἀφάνταστα πράγματα!

Οἱ μικροὶ Ντεντεβίζ κι' οἱ φίλοι τους δὲν τρόμαξαν κι' αὐτοὶ λιγότερο. Σὰν ἀπὸ ἔνστικτο, τὰ παιδιὰ ἔτρεξαν καὶ ζήτησαν καταφύγιο καὶ προστασία γύρω ἀπὸ τὴ μὶς Κλάριτζ, ποὺ προσπαθοῦσε νὰ διατηρήση τὴν ψυχραιμία της.

— Ἀφήστε τον νὰ φωνάζη, εἶπε στὰ παιδιὰ μὲ χαμηλὴ φωνή. Μὴ γυρίζετε πρὸς τὸ μέρος του. Μὴ μιλᾶτε καθόλου καὶ μὴν κάνετε τίποτε ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ τὸν ἐξερεθίση περισσότερο.

— Μά τί ἔχει; Τί μπορεῖ νὰ ἔχει πάθει ὁ καϊμένος;

— Παράκρουση ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ τὸ κρύο, καὶ τώρα παραμιλεῖ.

— Ἕνα μπαλλόνι! Ἕνα μπαλλόνι! δὲν ἔπαυε ὡστόσο νὰ φωνάζη ὁ κ. Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος. Κοιτάξτε! Μὰ κοιτάξτε το λοιπόν, ποὺ νὰ πάρη ἡ εὐ-

«—Ἕνα μπαλλόνι! ἕνα μπαλλόνι!»
(Σελ. 103, στ. γ'.)

χή. Ἀερόστατο εἶναι, πηδαλιουχούμενο. Ἔρχεται· πρὸς τὸ μέρος μας. Ὄχι, στρίβει. Ὄχι, ὄχι, ἔρχεται κατὰ δῶ!

Ποιὰ μαγική δύναμη ὑπῆρχε μέσα στὴ φωνὴ τοῦ παιδαγωγοῦ; Ποιὰ πειθώ; Ἢ μήπως ἡ περιέργεια μονάχα ἦταν ἐκείνη ποὺ ἔκανε τὰ παιδιὰ νὰ κοιτάξουν πρὸς τὴ διεύθυνση ποὺ τοὺς ἔδειχνε ὁ καθηγητής τους;

Ὅπως κι' ἂν ἔχει τὸ πρᾶγμα, παρ' ὅλα ὅσα τοὺς συνιστοῦσε ἡ κουβερνάντα, τὰ παιδιὰ γύρισαν τὰ μάτια τους σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος. Καὶ τότε ἡ μὶς Κλάριτζ τἄχασε ὁλότελα καὶ βεβαιώθηκε πὼς ὅλοι γύρω της τρελλάθηκαν ἢ πὼς εἶχε τρελλαθεῖ αὐτὴ ἡ ἴδια!

«Ὁ κ. Ἀντρειωμένος μεταμορφώθηκε σὲ κοντὸ σημαίας...» (Σελ. 104, στ. β'.)

Ἡ Νταΐζη πήδησε στὸ λαιμό της. Ὁ Μπὸμπ κι' ὁ Τζὰκ Ντόνοου ἄρχισαν νὰ χορεύουν γύρω της ἕναν ἄγριο τρελλὸ χορό, κι' οἱ μικροὶ Ντεντεβῖζ τοὺς κρατοῦσαν τὸ ρυθμό, χτυπώντας τὰ χέρια τους καὶ τὰ πόδια τους. Κι' ὅλοι φώναζαν μ' ἀσυγκράτητη χαρά:

—Ἕνα μπαλλόνι! ἕνα μπαλλόνι!

— Μὰ ποῦ τὸ βλέπετε· ἐπιτέλους τὸ μπαλλόνι αὐτό; ρώτησε ἡ καϊμένη ἡ μὶς Κλάριτζ.

—Ὦ, καλή μου μίς, στ' ἀλήθεια δὲν τὸ βλέπετε; εἶπε ἡ Νταΐζη. Κάνετε σὰν τὸν κύριο τὸ Γάλλο. Βάλτε καὶ σεῖς τὰ γυαλιά σας.

—Ἀλήθεια, ἀλήθεια, τὸ βλέπω κι' ἐγὼ τώρα! φώναξε ἡ μὶς Γκρὰς Κλάριτζ. Ὦ, Θεέ μου, εἶναι δυνατό; Νομίζετε ὅτι κι' αὐτοὶ ἐκεῖ ἐπάνω μᾶς βλέπουν ὅπως τοὺς βλέπουμε κι' ἐμεῖς, κι' ἑτοιμάζονται νἄρθουν νὰ μᾶς σώσουν;

— Δὲν πιστεύω, εἶπε ὁ παιδαγωγὸς πιὸ ἤρεμος τώρα. Καὶ στερεώνοντας τὰ γυαλιά του, πρόσθεσε μ' ἀνησυχία:

— Ἀρκεῖ νὰ μὴ στρίψῃ πρὸς ἄλλη διεύθυνση. Δὲν τὸ βλέπω νἄρχεται κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ μέρος μας. Μᾶλλον λοξὰ πηγαίνει. Καὶ τί εἴμαστε μεῖς γι' αὐτοὺς ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπόσταση; Μύγες. Οὔτε κἂν μύγες... Μυγάκια εἴμαστε ἀόρατα!

Παρ' ὅλο ποὺ ἡ παρομοίωση αὐτὴ τοὺς φάνηκε κάπως ταπεινωτική, ἡ μὶς Γκρὰς Κλάριτζ τὴν παραδέχτηκε στενάζοντας.

—Ἀλήθεια, ἀλήθεια. Μυγάκια εἴμαστε μονάχα, καὶ μάλιστα δίχως φτερά, ἀγαπητὲ γκόβερνορ, μιὰ κι' εἴμαστε καρφωμένοι στὸ παγοβούνι μας. Πῶς νὰ προκαλέσουμε τὴν προσοχὴ τοῦ ἀερόστατου; Εὐτυχισμένο ἀερόστατο! Δὲν φοβᾶται τοὺς ὀγκόπαγους.

— Κύριε, εἶπε ὁ Γαβριήλ. Νομίζω πὼς πρέπει νὰ τοὺς κάνουμε σήματα.

— Μποροῦμε ὁπωσδήποτε νὰ δοκιμάσουμε, εἶπε ὁ παιδαγωγός.

Οἱ παντόφλες εὐκόλυναν τὸ περπάτημα ἐπάνω στὸν πάγο, κι' ἔτσι ὁ κ. Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος μπόρεσε εὔκολα νὰ σκαρφαλώσῃ ὣς τὴν κορυφὴ τοῦ μικροῦ ὑψώματος, ὅπου οἱ μαθητές του τὸν ἀκολούθησαν σκουντουφλώντας μὲ τὰ τέσσερα. Καὶ τότε ἄρχισαν κι' οἱ τρεῖς τους νὰ κουνοῦν τὰ χέρια τους ἀπεγνωσμένα,

— Χρειαζόμαστε τουλάχιστο μιὰ πετσέτα, εἶπε ὁ Ὑβόν. Ἐγὼ ἔχω τὸ μαντήλι μου, μὰ εἶναι πολὺ μικρό.

— Τζάκ! φώναξε ὁ Γαβριήλ. Φέρε μας ἕν' ἀπὸ τὰ συντόνια ποὺ ἔχουμε στρώσει χάμω. Τὸ χρειαζόμαστε!

Ὁ μικρὸς Ἄγγλος ἐξετέλεσε τὴ διαταγὴ ὅσο πιὸ γρήγορα γινόταν, κι' ὁ κ. Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος, τεντώνοντας ὅσο μποροῦσε τὸ κορμί του, ἅπλωσε τὸ δεξί του χέρι καὶ μεταμορφώθηκε σὲ κοντὸ σημαίας. Μ' ὅλο ὅμως ποὺ τὸ σεντόνι ἀνέμιζε ἐλεύθερο στὸν ἄνεμο, ἡ κατεύθυνση τοῦ ἀερόστατου δὲν φάνηκε καθόλου ν' ἀλλάζῃ. Λόξευε ὁλοένα καὶ περισσότερο, καὶ τώρα φαινόταν ὁλόκληρο τὸ πλάϊ του, ποὺ τραβοῦσε κατὰ κάθετη σχεδὸν διεύθυνση πρὸς τὴ γραμμὴ ποὺ βρισκόταν τὸ παγοβούνι τῶν ναυαγῶν.

— Θὰ περάσῃ δίχως νὰ μᾶς δῇ, εἶπε ὁ Ὑβόν. Τὸ σεντόνι αὐτὸ εἶναι ἄσπρο καὶ τὸ ἄσπρο δὲν ξεχωρίζει ἐπάνω στ' ἄσπρο. Ἔχω ὅμως μιὰ ἰδέα. Ὁ καπνὸς δὲν θὰ τραβοῦσε περισσότερο τὴν προσοχή;

— Καὶ μὲ τί θὰ τὸν κάνῃς τὸν καπνὸ αὐτόν;

— Μὲ φωτιὰ βέβαια!

— Αὐτὸ ἐννοεῖται, τὸ ἕνα δὲν γίνεται δίχως τ' ἄλλο. Τὸ πῶς θὰ κάνουμε ὅμως τὴ φωτιά, αὐτὸ εἶναι ποὺ μ' ἀπασχολεῖ.

—Ἐμένα καθόλου, κύριε. Ἔχετε λίγο χαρτὶ καὶ κανένα σπίρτο;

Κουρασμένος νὰ κρατῇ τὸ χέρι του τόσην ὥρα τεντωμένο, ὁ κ. Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος τὸ κατέβασε καὶ κούνησε ἀπελπιστικὰ τὸ κεφάλι του.

—Ἔχω ἕνα σημειωματάριο στὴν τσέπη τῆς πυτζάμας μου. Αὐτὸ εἶναι ὅλο.

—Ἐγώ, εἶπε ὁ Κίντ, ἔχω ἕνα ἀναπτῆρα μὲ βενζίνα.

—Ὡραῖα! εἶπε ὁ Ὑβόν. Γρήγορα, κύριε, σχίστε μερικὰ φύλλα ἀπὸ τὸ σημειωματάριό σας καὶ δώστε μου τα· καὶ σὺ Κίντ, ἄναψε τὸν ἀναπτῆρα σου. Θὰ βάλουμε φωτιὰ στὸ σεντόνι. Ἐσύ, Γαβριήλ, τρέξε νὰ φέρῃς τ' ἄλλο. Φέρε καὶ τὶς κουβέρτες, καὶ τὴ μάλλινη καὶ τὴν πάνινη. Εἶναι ἀρκετὲς γιὰ τὴ δουλιὰ ποὺ τὰ θέλουμε.

Ἡ ἰδέα τοῦ Ὑβὸν ἦταν τόσο ἔξυπνη, ὥστε οἱ ναυαγοί, παίζοντας ὅλα γιὰ ὅλα, δὲν ἐδίστασαν οὔτε μιὰ στιγμὴ ν' ἀκολουθήσουν τὶς ὁδηγίες του. Ὁ κ. Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος θυσίασε πρόθυμα τὸ σημειωματάριό του κι' ἡ μὶς Γκρὰς Κλάριτζ τὰ σεντόνια της καὶ τὶς κουβέρτες της. Ἡ φωτιὰ ἀνάφτηκε καὶ σὲ λίγο μιὰ λεπτὴ στήλη καπνοῦ ὑψώθηκε πάνω ἀπ' τὸ παγοβούνι.

Εὐτυχῶς ἡ διπλὴ αὐτὴ θυσία. ποὺ ἔκανε καὶ τὸν ἕνα καὶ τὴν ἄλλη ν' ἀναστενάζουν ἀπ' τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς τους δὲν ἔμεινε δίχως ἀποτέλεσμα. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ὅλοι ἔνοιωσαν τὶς καρδιές τους νὰ σφίγγωνται, νομίζοντας πὼς οἱ θυσίες τους θὰ πήγαιναν χαμένες. Τὸ ἀερόστατο δὲν φαινόταν νὰ δίνῃ προσοχὴ στὸν καπνό, ὅπως δὲν εἶχε δώσει στὴ σημαία τοῦ κ. Ἀντρειωμένου. Ἀλλὰ στὸ τέλος φαίνεται ὅτι τὸν ἀντελήφθη. Τὸ ἀερόστατο μετρίασε τὸ δρόμο του, κι' ἡ ἀπόγνωση ποὺ εἶχε κυριεύσει τὰ θύματα τοῦ Πέτερσεν, παραχώρησε τὴ θέση της στὴν ἐλπίδα.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΑΛΛΙΣΤΕΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

Τὰ Καλλιστεῖα δὲν εἶναι ἀσήμαντος κι' ἀνάξιος διαγωνισμός, ὅπως νομίζουν μερικοί. Ἡ σωματικὴ ὀμορφιὰ εἶν' ἕν' ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα δῶρα τῆς Μητέρας Φύσης στὸν ἄνθρωπο, κι' ἀκόμα εἶν' ἐπιδεκτικὸ καλλιέργειας ὅπως κάθε φυσικὸ δῶρο. Ἕνας διαγωνισμὸς λοιπὸν ποὺ θὰ βράβευε τὰ ὡραιότερα, τὰ τελειότερα σώματα, — ἀπὸ κάθε πόλη κι' ἀπὸ κάθε χώρα, — μποροῦσε νἄχῃ σκοπὸ κι' ἀποτέλεσμα τὴ βελτίωση τῆς ράτσας, ἀπαράλλαχτα ὅπως καὶ τὰ καλλιστεῖα ζώων, — σκύλων, ἀλόγων, ἀγελάδων, γατῶν καὶ καθεξῆς, — ποὺ κάνουν τοὺς ζωόφιλους καὶ τοὺς κτηνοτρόφους νὰ προσέχουν καλύτερα τὴν ἀνατροφή τους, νὰ ὑποβοηθοῦν δηλαδὴ τὴ Φύση καὶ νὰ τὰ τελειοποιοῦν.

Ταπεινωτικὴ κάπως — θὰ πῆτε — ἡ σύγκριση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὰ ζῶα. Κι' ὅμως, σ' αὐτὸ τὸ κεφάλαιο, δὲν βλέπω καμμιὰ ἀπολύτως διαφορά. Ὑπάρχουν ὄμορφα κι' ἄσχημα ζῶα, ὅπως ὑπάρχουν ὄμορφοι κι' ἄσχημοι ἀνθρωποι. Καὶ τόσο στὰ ζῶα, ὅσο καὶ στὸν ἄνθρωπο, ἡ ὀμορφιὰ κι' ἡ ἀσχήμια ἔχουν τὸν ἴδιο λόγο, τὰ ἴδια αἴτια. Ἑπομένως μὲ τοὺς ἴδιους τρόπους ὑποβοηθεῖται, αὐξάνει, φτάνει στὴν τελειότητα ἡ ὀμορφιά, τόσο στὸν ἄνθρωπο ὅσο καὶ στὰ ζῶα. Κατὰ βάθος λοιπὸν δὲν διαφέρει καθόλου ἕνας διαγωνισμὸς γιὰ τὼραιότερο σκυλάκι ἀπὸ ἕνα διαγωνισμὸ γιὰ τὼραιότερο παιδάκι.

Ἀλλὰ τί εἶναι ἐπιτέλους αὐτὴ ἡ Ὀμορφιά, καὶ γιατὶ τὴ θεωροῦμε τόσο πολύτιμο φυσικὸ δῶρο; Ἀξίζει, νομίζω, νὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω. Γιὰ κάθε φυτικὸ ἢ ζωϊκὸ εἶδος, — δέντρο, πουλί, τετράποδο, ἄνθρωπο, — ὑπάρχει ἕνα ἰδανικό, δηλαδὴ ὁ τύπος τῆς τελειότητάς του. Τὸ ἰδανικὸ αὐτὸ κάθε εἴδους τὸ πλησιάζει ὁλοένα, καὶ τὸ φτάνει ὅσο μπορεῖ, μὲ τὴν ἐξέλιξη. Ἀλλὰ ἡ ἐξέλιξη ὑποβοηθεῖται ἢ παρεμποδίζεται ἀπὸ τὶς συνθῆκες τοῦ περιβάλλοντος κι' ἀπὸ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς. Πρέπει δηλαδὴ νὰ εἶναι εὐνοϊκὲς αὐτὲς οἱ συνθῆκες γιὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ τύπος τῆς τελειότητας. Κι' ἂς περιοριστοῦμε τώρα μόνο στὸν ἄνθρωπο. Τὸ εἶδος αὐτό, ἂν κι' εἶναι τὸ τελειότερο ἀπ' ὅλα, δὲν παρουσιάζει, καθὼς ξέρουμε, τὴν ἴδια τελειότητα παντοῦ. Ὅταν τὸ κλῖμα εἶναι τραχύ, βαρύ, ἀνθυγιεινό· ὅταν ἡ χώρα εἶναι σχεδὸν ἀκατοίκητη ἀπὸ τὴν πολλὴ ζέστη ἢ ἀπὸ τὸ πολὺ κρύο, οἱ ἄνθρωποι ποὺ ζοῦν ἐκεῖ εἶναι ἄσχημοι· (Ἀραπάδες τῆς Ἀφρικῆς, Ἐσκιμῶοι τῶν πάγων καὶ καθεξῆς.) Ὅσο πιὸ εὔκρατο γίνεται τὸ κλῖμα, ὅσο πιὸ κατοικήσιμη ἡ χώρα, τόσο κι' οἱ ἄνθρωποι γίνονται ὡραιότεροι. Ἐπίσης, ὅσο ἡ ζωὴ τους εἶναι πιὸ ἄνετη, πιὸ φυσική, πιὸ ὑγιεινή, τόσο ὀμορφαίνουν· ἀπεναντίας τόσο ἀσχημίζουν, ὅσο εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ κακοτρέφωνται, νὰ δουλεύουν πολύ, νὰ ζοῦν βασανισμένα. Γι' αὐτὸ στὰ εὔκρατα κλίματα ἀπαντᾶ κανεὶς τοὺς ὡραιότερους ἀνθρώπους καὶ πάλι, ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς ἴδιας χώρας, ὡραιότεροι συνήθως εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν τὸν τρόπο νὰ ζοῦν ἀνθρωπινά.

Ὡστόσο ὁ ἰδανικὸς τύπος τῆς ὀμορφιᾶς εἶναι ἕνας, ὁ ἴδιος, γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Οἱ Ἀραπάδες, ὅταν ἀλλάξουν κλῖμα ἢ ζωή, γίνονται σιγὰ-σιγὰ ὡραῖοι σὰν τοὺς Εὐρωπαίους. Οἱ Ἀβυσσηνοὶ γενικὰ εἶναι ἄσχημοι. Ὁ γιὸς τοῦ Μενελὶκ ὅμως, τοῦ βασιλιᾶ, σὲ νεαρὴ ἡλικία, ἦταν ἀπὸ τὰ ὡραιότερα παιδιὰ ποὺ μποροῦσε κανεὶς νὰ ἰδῇ. Γιατὶ ἀνῆκε σὲ οἰκογένεια ποὺ ἀνέκαθεν ζοῦσε διαφορετικὰ ἀπὸ τὸν κάτω λαό, καὶ γιατί, σὰ βασιλόπουλο, εἶχε ὅλα τὰ μέσα νὰ τρέφεται, νὰ γυμνάζεται, νὰ κοιτάζεται, νὰ γιατρεύεται καὶ νὰ μὴν κουράζεται περισσότερο ἀπὸ τὸ πρέπον, ὅπως κουράζονται π. χ. τὰ φτωχὰ παιδιὰ τοῦ λαοῦ, εἴτε στὴν Ἀβυσσηνία, εἴτε στὴν Ἀγγλία, ποὺ εἶναι ὑποχρεωμένα νὰ δουλεύουν σκληρὰ ἀπὸ τὴν πιὸ τρυφερὴ ἡλικία.

Ὅταν ὑπάρχουν οἱ συνθῆκες ποὺ εἴπαμε, ἡ φυλὴ γενικά, ἢ τὰ περισσότερα, ἢ μερικὰ ἄτομα αὐτῆς τῆς φυλῆς πλησιάζουν καὶ σχεδὸν φτάνουν τὸ ἰδανικὸ τῆς ὀμορφιᾶς. Αὐτὸ σημαίνει ἁπλούστατα ὅτι ἡ ὀμορφιὰ δὲν εἶναι παρὰ ὑγεία. Γιατί ξέρομε, ὅτι γιὰ νὰ διατηρῇ κανεὶς τὴν ὑγεία του, πρέπει προπάντων νὰ διαιτᾶται καλά. Ὁ φυσιολογικὸς ἄνθρωπος, σᾶς λέει ἡ Ἐπιστήμη, εἶναι ὁ ὡραῖος ἄνθρωπος. Κάθε τί τὸ παθολογικό, κάθε ἀρρώστεια, φανερὴ ἢ κρυφή, παλιὰ ἢ πρόσφατη, φέρνει παραμόρφωση, ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸν ἰδανικὸ τύπο, ἀσχήμια. Μπορεῖ ποτὲ νὰ εἶναι ὡραῖα μάτια π. χ. ποὺ πάσχουν ἀπὸ ὑπερημία τῶν βλεφάρων ἢ τραχώματα; Μπορεῖ νὰ εἶναι κανονικὸ ἕνα σῶμα ποὺ ἔπασχε κάποτε ἀπὸ ραχίτιδα; Τὸ ἴδιο παραμορφώνουν διάφορα μέρη τοῦ σώματος ἡ χοιράδωση, ἡ ἀναιμία, ἡ ἀτροφία, ἡ προδιάθεση γιὰ φυματίωση καὶ καθεξῆς. Κι' ἀκόμα ἡ κακὴ γυμναστική, ἡ ὑπερβολικὴ κούραση, ἡ μεγάλη ἀκινησία, — ὀκνηρία, — τὰ στενὰ ρούχα, τὰ σφιχτὰ παπούτσια κτλ. Γιὰ νὰ φτάσῃ ἕνα ἄτομο, ὅσο τοὐλάχιστο τοῦ ἐπιτρέπει ἡ φυλή του, ἡ χώρα του, ἡ ράτσα του, ἡ τάξη του, ἡ οἰκογένειά του, οἱ πρόγονοί του (κληρονομικότης) τὸν ἰδανικὸ τύπο, πρέπει νὰ προσέξῃ, ἀπὸ μικρὸ παιδί, τὴν ὑγεία του σὲ ὅλα. Ὀμορφιὰ καὶ ὑγεία εἶναι συνώνυμα. Οἱ ὑγιεινοὶ κανόνες γενικὰ δὲν εἶναι παρὰ κανόνες σωματικῆς ὀμορφιᾶς.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ποὺ ζοῦσαν στὸ εὐνοϊκώτερο, φαίνεται, κλῖμα τῆς γῆς καὶ συγχρόνως ἔκανχν τὴν ὑγιεινότερη ζωή, - λουτρά, γυμναστική, ὕπαιθρο, λίγα κι' ἄνετα ρούχα κτλ, — ἔφτασαν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φυλὴ τὸν ἰδανικὸ τύπο τοῦ φυσιολογικοῦ, τοῦ ὡραίου ἀνθρώπου. Κι' ὄχι μόνο τὸν ἔφτασαν, ἀλλὰ καὶ τὸν προσδιόρισαν οἱ ἴδιοι μὲ τὴ μεγαλύτερη ἀκρίβεια: Εἶναι ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς Τέχνης, ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλη π. χ. ἢ ὁ Ἔφηβος τῶν Ἀντικυθήρων. Μετροῦν αὐτὰ τἀγάλματα καὶ βρίσκουν ὅλες τὶς ἀναλογίες ποὺ πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ τέλειο σῶμα.

Οἱ καταμετρήσεις ποὺ ἔκαμαν οἱ νεώτεροι ἐπιστήμονες καὶ καλλιτέχνες, — φυσιολόγοι, ἀνατόμοι, ἀνθρωπολόγοι, γλύπτες, ζωγράφοι, - διαφέρουν ἐλάχιστα ἢ καθόλου ἀπὸ τὸν τύπο τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Καὶ σήμερα ἡ Ἐπιστήμη κατέχει τὸν Κανόνα τοῦ τέλειου ἀνθρώπινου σώματος, ἐπάνω στὸν ὁποῖο μπορεῖ νὰ μετρᾷ κάθε σῶμα καὶ νὰ βλέπῃ πόσο ἀκριβῶς τὸν πλησιάζει ἢ πόσο ἀπομακρύνεται ἀπ' αὐτόν. Ὑπάρχουν πολλὰ εἰδικὰ συγγράμματα, ποὺ πραγματεύονται αὐτὸ τὸ θέμα. Ἕν' ἀπ' αὐτά, τὸ προσιτώτερο σὲ μὴ ἐπιστήμονες, ἀλλὰ γιὰ τὴ γυναικεία μόνο ὡραιότητα, εἶναι τοῦ γερμανοῦ γιατροῦ C. H. Stratz, μὲ πλῆθος εἰκόνες, ποὺ τὸ μεταφράζει ἡ δ. Γεωργία Ταρσούλη καὶ τὸ ἐκδίδει σὲ παράρτημα ἡ «Νέα Ἑστία». Εἶν' ἕνα βιβλίο ἀπαραίτητο γιὰ γιατρούς, καλλιτέχνες, καὶ μητέρες ποὺ ἀνατρέφουν κορίτσια. Ἐκεῖ μαθαίνουν ὅλες τὶς ὀμορφιές, μὰ κι' ὅλες τὶς σωματικὲς ἀσχήμιες, καὶ πῶς μποροῦν νὰ ὑποβοηθοῦν τὶς πρῶτες καὶ νἀποφεύγουν τὶς δεύτερες.

Μὲ τέτοια βάση, γιὰ νἄχουν σκοπὸ κι' ἀποτέλεσμα, ἔπρεπε νὰ γίνονται καὶ τὰ Καλλιστεῖα, οἱ διαγωνισμοὶ αὐτοὶ τῆς ὀμορφιᾶς. Δυστυχῶς περιορίζονται μόνο στὰ κορίτσια, κι' οἱ παρουσιαζόμενες ὁποψήφιες κρίνονται, πολὺ πρόχειρα κι' ἐπιπόλαια, ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ συμβουλεύονται μόνο τὸ ἀτομικό τους γούστο, χωρὶς καμμιὰ ἐπιστημονικὴ μέθοδο. Καλλιστεῖα ὅμως ἔπρεπε νὰ γίνονται καὶ γι' ἄντρες, καὶ νὰ κρίνονται ἀπὸ εἰδικοὺς μὲ τὸν Κανόνα ποὺ ἔχει δώσει ἡ Ἐπιστήμη. Ἂς ἐλπίσουμε ὅτι μὲ τὸν καιρὸ θὰ ἐξελιχθῇ ὅπως πρέπει κι' ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς γιὰ τὶς διάφορες «μίς», ποὺ ὅπως γίνεται σήμερα, εἶναι μᾶλλον γιὰ νὰ προκαλῇ θόρυβο, φασαρία, καυγάδες, διασκέδαση, παρὰ γιὰ νὰ ἐξυπηρετῇ τὸ μεγάλο σκοπό, ποὺ εἶναι, καθὼς εἴπαμε, ἡ βελτίωση κι' ἡ τελειοποίηση τῆς ράτσας.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΓΑΛΗΝΗ ΣΤΟ ΣΟΥΡΟΥΠΟ

Κάθε θόρυβος συχάζει
Οὔτε φλοίσβισμα κυμάτου
Τὴ γαλήνη δὲν ταράζει,
Κάθε θόρυβος συχάζει.

Καὶ τὸ σούρουπο σκορπάει
Ρόδα μέσα στὸ νερό·
Χαρωποὺς ἀνθοὺς τοῦ Μάη
Καὶ τὸ σούρουπο σκορπάει.

Μέσ' στὰ κόκκινα ντυμένη
Ὁλ' ἡ θάλασσα λὲς μοιάζει,
Σὰ μιὰ στράτα μαγεμένη
Μέσ' στὰ κόκκινα ντυμένη.

Στὴ βαθειὰ τὴν ἠρεμία
Κεῖ νὰ πάη ξεκινᾶ,..
Ἡ ψυχὴ μὲ προθυμία,
Στὴ βαθειὰ τὴν ἠρεμία.

Ὤ, τί ὄμορφο ποὺ εἶναι
Ροδογάλαζο τὸ διάβα !
«Κεῖ, ψυχή μου, λίγο μείνε,
Ὤ, τί ὄμορφο ποὺ εἶναι!»

Κεῖνη βιάζεται νὰ φτάση
Ὡς τὸ τέλος τὸ μακρύ,
Στῶν νεφῶν τὰ πυκνὰ δύση
Κεῖνη βιάζεται νὰ φτάση.

Τῶν ὀνείρων της παλάτια,
Χρυσορόδινα, φαντάζουν
Στοῦ γιαλοῦ μέσα τὰ πλάτια,
Τῶν ὀνείρων της παλάτια.

Νύχτα ποὺ γοργὰ προβαίνει,
Λίγο-λίγο ὅλα τὰ σβύνει,
Κι' ἡ ψυχή μου μόνη μένει·
Νύχτα ποὺ γοργὰ προβαίνει...

Πάνε τώρα τὰ παλάτια.
Λύπη σφίγγει τὴν καρδιά μου,
Μέσ' ἀπ' τοῦ γιαλοῦ τὰ πλάτια
Πάνε τώρα τὰ παλάτια...

Μικρομέγαλη

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ

Δυστυχισμένο παιδί ! Τὸ εἶχαν βρεῖ μισοπεθαμένο μιὰ μελαγχολικὴ χειμωνιάτικη βραδιὰ στὴ γωνιὰ ἑνὸς ἤρημου δρόμου, χλωμὸ καὶ παγωμένο, βρεμένο ἀπὸ χιονόνερο καὶ καταλασπωμένο... Τὸ πήγαν ἀμέσως στὸ νοσοκομεῖο, ὅπου μὲ τὶς πρόθυμες περιποιήσεις ἑνὸς γιατροῦ ἄρχισε νὰ συνέρχεται, νἀναπνέει πιὸ δυνατὰ καὶ νὰ ζωηρεύει τὸ χρῶμα του.

Ὁ γιατρὸς ποὺ τὸ ἐγαπκοπαξε, εἶπε ὅτι δὲν θὰ ζοῦσε, γιατὶ οἱ στερήσεις καὶ ἡ πεῖνα εἶχαν ἐξαντλήσει πάρα πολὺ τὸ εὔθραυστο παιδικό του σῶμα.

Κεῖμενο παιδί ! Ἦταν ἕξη χρόνων. Εἶχε τὸ κεφάλι σκεπασμένο μὲ πυκνὰ ξανθὰ μαλλιά, ποὺ ἔπεφταν μπούκλες στοὺς λεπτοὺς του ὤμους. Τὸ μικρὸ μακρουλὸ πρόσωπό του εἶχε θαυμάσια λεπτὰ χαρακτηριστικά. Καὶ ἡ χλωμάδα του σχεδὸν τὸ ἐξαΰλωνε ἔτσι, ποὺ κάτω ἀπὸ τὸ χρυσὸ στεφάνι τῶν μαλλιῶν φαίνόταν τὸ πρόσωπο ἑνὸς ἀγγέλου.

Τὸ ρώτησαν τὄνομά του, τί ἔκανε, ἀπὸ ποῦ ἐρχόταν . . . Μὰ στὶς τόσες ἐρωτήσεις ἐκεῖνο δὲν ἤξερε νἀπαντήσει, ἐψέλιζε μόνο λίγες ἀόριστες λέξεις. Στὸ κεφαλάκι του μέσα ἔπρεπε νὰ ἦταν κάποιο συννέφιασμα, ποὺ τὸ ἐμπόδιζε νὰ κοιτάξη στὸ παρελθόν.

Ὡστόσο οἱ λίγες λέξεις ποὺ πρόφερε ψελλίζοντας, ἀφηναν νὰ φαντασθῆ κανεὶς τὴν ἁπλὴ θλιβερὴ ἱστορία.

Ἡ μαμμὰ εἶχε πεθάνει ἀπὸ λίγον καιρό. Ὁ μπαμπὰς φαίνεται νὰ ἦταν μακριά, πολὺ μακριά... ποιὸς ξέρει ποῦ... ποιὸς ξέρει γιατί. Δὲν τὸν εἶχε δεῖ ποτὲ ἡ δὲ θυμόταν . . . Ὅταν πέθανε ἡ μαμμά, βρέθηκε μόνο στὸν ἀπέραντο κόσμο, χωρὶς ἕναν ἄνθρωπο νὰ τὸ ἀγαπᾶ, χωρὶς κανένα νὰ τὸ περιποιηθῆ καὶ νὰ τοῦ δώση νὰ φάη... Χωρὶς χάδια καὶ χωρὶς ψωμί ! Ἐκλαψε πολύ, χωρὶς νὰ ἐννοῆ τὴ μοῖρα του. . . Γύρισε ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ, χωρὶς νὰ ξέρη ποῦ πήγαινε. Ζάρωνε ὅταν ἤταν κουρασμένο στὶς πόρτες τῶν πλουσίων ἢ ξαπλωνόταν στὰ σκαλιὰ τῆς ἐκκλησιᾶς. Πόσος καιρὸς πέρασε ἔτσι, ἀπὸ τότε ποὺ εἶχε δεῖ νὰ κλείνουν τὴ μαμμὰ σὲ μιὰ ἄσπρη κάσσα, ἀπὸ τότε ποὺ εἶχε δεῖ νὰ πέρνουν πάνω σ' ἕνα μαῦρο ἁμάξι τὴ δυστυχισμένη τὴ μαμμά του ; Δὲν τόξερε . . .

Ἕνα βράδυ ποὺ ἔπεφτε χιόνι, ἕνα βράδυ ποὺ ἔτρεμε δυνατὰ ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὴν πείνα, σ' ἕνα μέρος σκοτεινό, πολὺ σκοτεινό, —κοντὰ ἴσως στὸ παλιό μητρικὸ σπίτι ὅπου τὸ εἶχε ὁδηγήσει τὸ ἔνστικτο, ἔπεσε κάτω καὶ δὲν μπόρεσε νὰ ξανασηκωθῆ. . ."Αλλο δὲ θυμόταν !

Δυστυχισμένο παιδί ! . . Τώρα ἦταν τόσο καλὰ στὸ εὐρύχωρο δωμάτιο, γεμάτο ἥλιο, γεμάτο ζεστασιὰ καὶ φῶς ! Ἦταν τόσα καλὰ σ' ἐκεῖνο τὸ κρεβατάκι, κάτω ἀπὸ τὰ ὡραῖα ἄσπρα σεντόνια, μὲ τὶς περιποιήσεις τῆς καλῆς καλογριᾶς. Θὰ τὸ ἄφηναν γιὰ πάντα ἐκεῖ ; "Ω, πῶς θὰ ἦταν εὐτυχισμένο ἂν τὸ κρατοῦσαν γιὰ πάντα ! Μὰ τὴν τρίτη μέρα ἀπὸ τότε ποὺ τὸ περιμάζεψαν ἀπὸ τὴ λάσπη τοῦ δρόμου, τὴν τρίτη μέρα ἐκείνης τῆς νέας κι' εὐτυχισμένης ζωῆς, ἔκλεισε ἥσυχα τὰ μάτια στὸν παντοτεινὸ ὕπνο, σὰν ἕνα φτωχὸ λουλούδι — ξεριζωμένο ἀπὸ τὴ θύελλα — ποὺ πρὶν μαραθῆ, τοῦ χαμογελᾶ μιὰ τελευταία ἀκτίνα τοῦ ἥλιου !

(Μετάφραση ἀπὸ τὸ Ἰταλικό)

Ἀνεμώνη

ΙΜΑΜ - ΜΠΑΓΙΑΝΤΙ

Μιὰ φορά, ὁ Ἰμάμης ἑνὸς χωριοῦ στὴν Τουρκία, ἔτυχε νὰ εἶναι ἕνας πολὺ παράξενος ἄνθρωπος, ποὺ ἡ μεγαλύτερή του παραξενιὰ ἦταν στὸ φαγητό του : δὲν ἐννοοῦσε νὰ τρώη γιὰ πολὺν καιρὸ τὸ ἴδιο φαγητό.

Ἡ γυναίκα του, ἀφοῦ ἐξάντλησε πιὰ ὅλα τὰ φαγητὰ ποὺ ἤξερε, ἀποφάσισε νὰ κάμη ἕνα δικό της γιὰ νὰ εὐχαριστήση τὸν Ἰμάμη.

Πέρνει λοιπὸν μελιτζάνες, τὶς βράζει λίγο, τὶς παραγεμίζει ὕστερα μὲ ντομάτες, κρομμύδια, σκόρδα καὶ ἄλλα, τὶς ξαναβράζει, καὶ τὸ μεσημέρι τὶς παρουσιάζει στὸν ἄντρα της.

Αὐτὸς τὶς βρῆκε τόσο νόστιμες, ὥστε σὲ πέντε λεπτὰ εἶχε φάει τὶς περισσότερες· ὕστερα, ἀφαῦ ἐπαίνεσε ἄρκετὰ τὴ γυναίκα του γιὰ τὴ μαγειρική της, κοιμήθηκε.

Τὸ ἀπογεμα, ἡ γυναίκα τοῦ Ἰμάμη, περήφανη γιὰ τὴν ἐρεύρεσή της, γύριζε στὶς φίλες της καὶ τοὺς ἔλεγε τὴ συνταγὴ τοῦ φαγητοῦ της, τελειώνοντας πάντοτε μὲ τὴ φράση «Ἰμὰμ μπαγιλντὶ» ποὺ θὰ πῇ : ὁ Ἰμάμης εὐχαριστήθηκε."Ετσι, ἀποφάσισαν οἱ συχωριανές της νὰ ὀνομάσουν τὸ καινούργιο φαγητὸ Ἰμὰμ-μπαγιλντί, καὶ ἀπὸ τότε ἔχει τὸ ἴδιο ὄνομα.

Ἰούλιος Καΐσαρ

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Η ΣΙΩΠΗ ΤΟΥ ΔΟΥΜΑ

Ὁ πατέρας Ἀλέξανδρος Δουμᾶς εἶχε προσκληθεῖ ἀπὸ ἕνα μαρκήσιο σὲ γεῦμα. Στὸ γεῦμα, θὰ ἦταν κι' ἕνας ἐχθρὸς τοῦ Δουμᾶ. Ὅταν ὁ κύριος αὐτὸς ἄκουσε, ὅτι ἦταν καλεσμένος κι' ὁ Δουμᾶς, εἶπε στὸ μαρκήσιο ὅτι δεχόταν τὴν πρόσκληση, μὲ τὴ συμφωνία, ὁ Δουμᾶς νὰ μὴ μιλήση καθόλου κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ γεύματος. Ὁ Δουμᾶς ἐδέχθη καὶ τὸ γεῦμα ἄρχισε.

Μὲ μεγάλη εὐθυμία διασκέδαζαν οἱ καλεσμένοι, προπάντων δὲ ὁ ἐχθρὸς τοῦ Δουμᾶ ἦταν πολὺ χαρούμενος. Ἀπεναντίας ὁ Δουμᾶς καθόταν στὴ θέση του ἄφωνος.

Ἐκτὸς ἀπὸ τ' ἄλλα φαγητά, ἔφεραν καὶ πατάτες ποὺ τὶς ἀγαποῦσε ὑπερβολικὰ ὁ ἐχθρὸς τοῦ Δουμᾶ κι' ἔφαγε πάρα πολλές. Ὅταν μιὰ στιγμή, ὁ γείτονάς του τοῦ πρόσφερε καὶ τὶς δικές του, εἶπε :

— Εὐχαριστῶ, ἔφαγα τόσες, δεσποῦς Φιλισταίους σκότωσε ὁ Σαμψών ! . .

— Καὶ μὲ τὸ ἴδιο μάλιστα ἐργαλεῖο, εἶπε ὁ Δουμᾶς, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ ἄνοιγε τὸ στόμα του στὸ γεῦμα νὰ μιλήση.

Ὅλοι ξέσπασαν σ' ἀκράτητα γέλια, ἐνῶ ὁ κύριος ἐκείνος, κατακόκκινος ἀπὸ ἀγανάκτηση, σηκώθηκε κι' ἔφυγε ἀπὸ τὸ γεῦμα.

(Ἀπ' τὸ Γαλλικό)

Φλώρης Οὐράνης

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ ὁμιλητής. — Παρατήρησα, ἀγαπητέ μου, πὼς μιλοῦσατε σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς διαλέξεώς μου.

Ὁ μικρὸς ἀκροατής. — Συγγνώμη, κύριε, στὸν ὕπνο μου συνειθίζω νὰ παραμιλῶ.

Γονδολιέρα

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 27 Ἰανουαρίου 1930.

Ὁ κ. ΦΑΙΔΩΝ (Γρ. Ξενόπουλος) μὲ παρακαλεῖ νὰ διαβάσω τὶς θερμότατες εὐχαριστίες του σ' ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα ποὺ εἶχαν τὴν καλοσύνη νὰ τὸν συγχαροῦν καὶ νὰ τὸν εὐχηθοῦν στὴν ὀνομαστική του γιορτή.

Γιὰ τὴν παλιά μου φίλη *Χρυσομαλλοῦσα τῶν Σφακιῶν*, ποὺ ὀνομάζεται τώρα κυρία Φρέρη, διάβασα μὲ μεγάλη μου χαρὰ σὲ μιὰν ἐφημερίδα ποὺ μοῦ ἔστειλαν, ὅτι εἶναι καὶ μουσικοσυνθέτις. Ἔχει συνθέσει ὡς τώρα πολλοὺς χορούς, ἔχει τονίσει διάφορα τραγούδια νεωτέρων μας ποιητῶν, κι' ἑτοιμάζει ὁλόκληρο παιδικὸ Θέατρο ἀπὸ μικρὲς ἀπερέττες κι' ἄλλα θεατρικὰ ἔργα μὲ μουσική γιὰ παιδιά. Ἀλήθεια, ὑπάρχει μεγάλη ἔλλειψη τέτοιων μουσικοθεατρικῶν ἔργων γιὰ σχολικὲς κι' οἰκογενειακὲς ἑορτές. Δυό-τρεῖς ἀπερέττες ποὺ ἔχει κάνει ὁ κ. Σακελλαρίδης, νομίζω πὼς δὲν ἔχουν κἀν ἐκδοθεῖ μὲ τὴ μουσική τους. Κι' ὅταν καμμιὰ φορὰ στὰ σχολεῖα παίζουν καὶ κανένα ἔργο ποὺ ἔχει τραγούδια, ἀναγκάζονται νὰ βάζουν ὅποια μουσικὴ ταιριάζει στὸ μέτρο τῶν στίχων, ἀδιάφορο ἂν ταιριάζη ἢ ὄχι καὶ στὸ νόημα. Γι' αὐτὸ τὸ Μουσικὸ Παιδικὸ Θέατρο τῆς κυρίας Φρέρη, ποὺ θὰ ἐκδοθῆ γρήγορα ἐδῶ, ἐλπίζω νἄχη πολὺ καλὴ ὑποδοχή. Σημειωτέον ὅτι ἡ κ. Φρέρη συνεργάζεται μὲ τὸν ἄντρα της ποὺ εἶναι γνωστὸς καὶ καλὸς λογοτέχνης, μιὰ ἐγγύηση ὅτι καὶ τὸ κείμενο τῶν ἔργων θὰ εἶναι ὅ,τι πρέπει.

Ὁ φίλος καὶ παλιὸς συνεργάτης μου κ. Ν. Ι. Χατζηδάκις, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, μοῦ γράφει ὅτι, κοντὰ μὲ τὸ φιλολογικὸ μνημόσυνο ποὺ ἔκαμε τὸ «Θρακικὸ Κέντρο», καλὸ θἄταν νἀβγάζα κι' ἐγὼ ἕνα τεῦχος ἀφιερωμένο στὸν Ἀριστοτέλη. Κουρτίδη. Πραγματικῶς, αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὄχα κάνει κιόλας εὐθὺς μετὰ τὸ θάνατό του. Ἀλλὰ ποιὸς μποροῦσε νὰ ἀργασθῆ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ μὲ τὴν ἐπιδημία τοῦ Δαγγλείου ποὺ μάστιζε τὰς Ἀθήνας, καὶ μὲ τὸ πένθος ποὺ μᾶς εἶχε καταθλίψει . . . Ὡςτόσο, ἕνα τεῦχος γιὰ τὸν Κουρτίδη, ποὺ κανένας βέβαια δὲν τὸν ξέχασε, μπορεῖ νὰ βγῆ καὶ τώρα, κι' ἀργότερα. Μαθαίνω ὅτι κι' ὁ «Παρνασὸς» ἑτοιμάζει ἕνα φιλολογικὸ μνημόσυνο. Μπορεῖ λοιπὸν νὰ βγάλω κι' ἐγὼ τότε ἕνα φυλλάδιό μου μὲ τοὺς λόγους ποὺ θὰ ἐκφωνηθοῦν ἐκεῖ, μὲ ἄλλα ἄρθρα ποὺ θὰ στείλουν συνεργάτες μου, — κι' ὁ κ. Χατζηδάκης εἶναι πρόθυμος νὰ γράψη ἕνα,—καὶ μὲ διάφορα διηγήματα, ποιήματα καὶ θεατρικὰ ἔργα τοῦ Κουρτίδη, ἀπὸ τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα ποὺ ἔχει γράψει γιὰ παιδιά.

Νὰ πάρης καὶ νὰ διαβάσης τὸν «Ὁδηγό», *Παιδὶ τοῦ Εὐρώτα*. Ἐκεῖ θὰ ἰδῆς ὅτι γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας δὲν εἶναι δεκτὰ κομμάτια μεγαλύτερα ἀπὸ μιὰ περίπου στήλη. Ὥστε ἄμα ἰδῆς ὅτι δέχομαι πάλι γιὰ τὴ Σελίδα,—φέτος δὲν ἄρχισα νὰ δέχομαι ἀκόμη, γιατὶ ἔχω πολλὰ ἀδημοσίευτα ἀπὸ πέρσυ,—θὰ γράψης, (κι' ὅχι «θὰ κατασκευάσης» ὅπως τὸ λές, ἡ λέξη δὲν εἶναι καταλληλη γιὰ πνευματικὰ ἔργα) θὰ γράψης λοιπὸν ἕνα διήγημα μικρότερο καὶ θὰ μοῦ τὸ στείλης. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ θὰ ἐργασθῆς γιὰ τὴ διάδοσή μου. Σοῦ ἔστειλα τετράδια καὶ χαρτὶ γιὰ λύσεις.

Νιότη Ἀδάμα, καὶ τὸ παίγνιο ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι γνωστό, ἀπὸ τὰ Παιδικὰ Πνεύματα ὅμως μερικὰ θὰ δημοσιευθοῦν. Ὅσο γιὰ τὰ γνωμικά σου, μόνο τὸ πρῶτο κάτι λέει: «Ποτὲ δὲν συγκινεῖς καρδιά, ἂν δὲ μιλᾶς ἀπ' τὴν καρδιά σου». Ἀλλὰ τὸ δεύτερο εἶναι παλιό («ἡ τάξη ἐξοικονομεῖ χρόνο») καὶ τὸ τρίτο, («εὐτυχὴς εἶν' ἐκεῖνος ποὺ διδάσκεται») δὲν λέει τίποτα ἡ μᾶλλον δὲν τὸ λέει σωστά· γιατὶ γενικεύει ἕνα μερικὸ στοιχεῖο εὐτυχίας, ὥστε θὰ μποροῦσε νὰ φτάση κανεὶς στὸ ἄτοπο συμπέρασμα: «εὐτυχία = διδασκαλία». Αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ προσέχετε. Καὶ νὰ σκέπτεσθε πολὺ ὅταν γράφετε, ἢ κι' ὅταν ἀντιγράφετε ἕνα γνωμικό.

Κάποιε, αὐτό, καθὼς θὰ εἴδες, τὸ φευδώνυμο σοῦ ἐδιάλεξα. Ἔ, τώρα ποὺ μπῆκες στὴν κίνησή μου, — κι' ἦταν καιρὸς ὕστερ' ἀπὸ τρία χρόνια,— καθόλου ἀπίθανο νὰ βρῆς σὲ κανένα Διαπλασόπουλο τὸν καλὸ φίλο ποὺ σοῦ λείπει. Μοῦ ἄρεσε τὸ γράμμα σου κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψης συχνά. Σοῦ ἔστειλα δ,τι ἐζήτησες.

Ναί, *Ἔρση Δρόσου*, εἶχα κάποτε ἕνα τέτοιο. «Ταμεῖο πρὸς Ἐγγραφὴν Ἀπόρων», κι' οἱ φίλοι μου μοῦ ἔστελναν πρόθυμα, κι' ἀρκετὰ ψυχόπαιδα γινόνταν συνδρομηταί μου δωρεάν. Τὸ κατήγορσα ὅμως γιὰ τὸν ἑξῆς λόγο: Ἐρχόταν στιγμὴ ποὺ εἶχα ἑκατὸ νὰ ποῦμε αἰτήσεις, καὶ οἱ πόροι τοῦ Ταμείου δὲν ἔφθαναν οὔτε γιὰ δέκα. Φαντάσου τώρα τὴν ἀπογοήτευση τῶν ἄλλων ἐνενήντα ! Ἔ, τὸ ἴδιο θὰ γινόταν, ἂν αὐστάινα πάλι κανένα τέτοιο κατὰ τὴν εὐγενική σου πρόταση. — Θὰ διαβάσω τὸ παραμύθι καὶ θὰ σοῦ πῶ.

Μετὰ χαρᾶς σὲ δέχομαι, μικρή μου *Βασιλοπούλα*. Ἔκαμες πολὺ καλά, ἀφοῦ ἤξερες τώρα πιὰ νὰ διαβάζης. Ἀλλὰ καὶ νὰ γράφης, ξέρεις, καθὼς βλέπω ἀπὸ τώρα τὸ γραμματάκι σου. Εὐχαριστῶ πολὺ - πολὺ τὴν ἀδελφή σου, τὴν παλιά μου φιλενάδα, ποὺ δὲν μὰ ξεχνᾶ, κι' ἐλπίζω πὼς θὰ τῆς μοιάσης. Γιατὶ πρέπει νὰ σοῦ πῶ πὼς ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἐνθουσιώδεις Διαπλασοπούλες.

Σὲ ἄλλους δὲν ἔχω τόπο νἀπαντήσω ἐδῶ. Γι' αὐτὸ δὲν ἀναφέρω οὔτ' ἐκείνους ποὺ ξεσπάθωσαν. Στὸ ἐρχόμενο.

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς : *Σγουρόμαλλη, Ἀκτὶς Ἡλίου, Ἔξυπνη Γατούλα, Ἀστραπόβροντο, Βοναπάρτης, Κόρη τῶν Ἀθηνῶν, Μαχαβαράτα, Βασίλισσα τῶν Ρόδων, Ἀγκάθι, Δυοχάρτο, Πρίγκιψ τῆς Ὀμίχλης, Ἱππότης τῶν Κύκνων, Ἰσμήνη Δρόσου, Μορέλλα, Δεβό, Αἰγυπτιανὸς Ἀστήρ, Πορφυρίς, Ταπεινὸ Κυκλάμινο, Σιφομάχος, Παγκανίνι, Δικηγορίνα, Δούλα, Σμέλλος Χρύσανθος, Ἀφρικάνα, Δήθη, Ὁλόχαρη, Παραμυθένιος καὶ Ναπολέων.*— Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλὰ των λόγια.

***Οἱ ὀλίγοι παλαιοί μου συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἡ συνδρομὴ ἔληξε τὴν 30 Νοεμβρίου καὶ δὲν τὴν ἐνανέωσαν ἀκόμη, εἶναι, νομίζω, καιρὸς νὰ τὸ κάμουν. Ἔλαβαν ἐννέα φυλλάδια μὲ τοῦτο, καὶ μολονότι ἐπανειλημμένως παρεκάλεσα, ὅσοι δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ εἶναι συνδρομηταί, νὰ μοῦ τὰ ἐπιστρέψουν, γιὰ νὰ τοὺς διαγράψω, τὰ ἐκράτησαν. Τοὺς θεωρῶ ἑπομένως συνδρομητάς. Εἶναι ἀργὰ πλέον γιὰ νὰ μοῦ ἐπιστρέψουν τόσα φυλλάδια ποὺ ἔλαβαν. Τὸ σωστὸ εἶναι νὰ στείλουν τώρα τὴν συνδρομή των.*

Ἐννοεῖται, ὅτι ἀπὸ τὴν πρόσκληση αὐτὴ ἐξαιροῦνται ὅσοι ἐδήλωσαν ἤδη ὅτι δὲν θέλουν νὰ διαγραφοῦν κι' ἐζήτησαν μιὰ προθεσμία γιὰ νὰ πληρώσουν.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται : «Ὁ μπαρμπέρης» τοῦ *Ἀυσόχαρτου*. Ἄτεχνο καὶ κάπου - κάπου λανθασμένο στὸ μέτρο. — «Τὸ ἀργυροῦν κύπελλον» τῆς *Κόης τῶν Κυμάτων*. Ὡραῖο ἀνέκδοτο, ἀλλὰ πρέπει νὰ γραφεῖ στὴ δημοτικὴ γλῶσσα. — «Ἀθέλητος φόνος» τοῦ *Γυφτάκι*. Ἔχει πολλὴ δύναμη περιγραφῆς. Ἀλλὰ τὸ θέμα εἶναι φρικτὰ ρεαλιστικὸ καὶ ἴσως-ἴσως καὶ κάπως ἀπίθανο. . . —«Ὅσα φαίνουν» τοῦ *Νεκροῦ Ὀνείρου*. Τὸ μέτρο θέλει χτένισμα γιὰ νὰ γίνει πιὸ στρωτό. Τὰ νοήματα νὰ γίνουν πιὸ καθαρά, λιγώτερο ἀόριστα. Τέλος, ἡ διάθεση δὲν πρέπει νὰ ἔχει τόση ἀπαισιοδοξία, σχεδὸν ἀφώσκη. — «Στὴ σιγαλιὰ» τῆς *Γαλανῆς Νεράϊδας* καὶ «Καλοκαίρι» τοῦ *Μικροῦ Καλλιτέχνη*. Καὶ στὰ δυό, οἱ εἰκόνες εἶναι κοινὲς κι' ἡ περιγραφὴ πολὺ μέτρια, σχεδὸν στερεότυπη. — «Τὸ καρόττο» τοῦ *Ἰωαννίου Ἀβέρωφ*. Γνωστὸ ἀνέκδοτο. Ἀλλὰ καὶ τὸ γράψιμό του σχολαστικό.— Ἐπίσης, ἀπορρίπτονται ὡς γνωστὰ ἢ καὶ χωρὶς πολὺ ἐνδιαφέρον τὰ «ἀνέκδοτα» καὶ «φαιδρὰ» ποὺ ἔχουν στείλει οἱ ἑξῆς : *Ἀταλάντη, Κατάσκοπος, Μῦρον τῆς Ἄνδρου, Τοσπανοπούλα, Ροζέττα, Ἀνύτη, Παιδὶ τῆς Σαλονίκης, Διάνα* καὶ *Μῆλον τῆς Ἔριδος*.—Χωρὶς ἐνδιαφέρον ἐπίσης καὶ ἡ «Σκηνὴ τοῦ δρόμου» τοῦ *Μουσηγέτου Ἀπόλλωνος*.—«Σκέψεις» τοῦ *Πωγωνάτου*. Κοινὲς οἱ περισσότερες καὶ γνωστές.—«Ὁ ἁμαξηλάτης» τοῦ ἰδίου. Ἀσήμαντο καὶ γραμμένο σχολαστικά. — «Τὸ μυστικό μου» τῆς *Γαλάτειας*. Τὸ μέτρο χαλασμένο ἀπὸ τὴν τρίτη στροφὴ καὶ κάτω.— «Μετὰ τὸ χωρισμό» τῆς *Μελαγχολικῆς Ὑπάρξεως*. Ἔχει συχνότατες ἐπαναλήψεις καὶ ἐκφράσεις ὑπερβολικές.— «Τὰ φευδώνυμά μας» τῆς *Ροζέττας*. Τὸ εἶδος αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι πολὺ καλογραμμένο, ἀλλοιῶς εἶναι κοινὸ καὶ χωρὶς κανένα ἐνδιαφέρον.— Ἀπὸ τὰ ποιήματα τῆς *Μικρομέγαλης* ἐνέκρινα μόνο τὰ δημοσιευθέντα. Τ' ἄλλα, ἂν κι' ἔχουν καλὲς ἰδέες, παρουσιάζουν ἐδῶ καὶ κεῖ μερικὰ ἐλαττώματα, ποὺ πρέπει νὰ διορθωθοῦν.—«Μία εὐτυχία ποὺ πέταξε» τῆς *Ἰζόλδης*. Ὑπερβολικὸ καὶ χωρὶς ἁπλότητα γραμμένο.— Τέλος, ἀπορρίπτω τὰ ἑξῆς κομμάτια, ἂν καὶ σχετικῶς καλογραμμένα, γιὰ νὰ μοῦ τὰ στείλουν πάλι οἱ φίλοι μου διορθωμένα, ἢ νὰ μοῦ στείλουν ἄλλα καλύτερα : «Τὸ μαθρο κουτάκι», «Πίσω ἀπὸ τὸ τζάμι», «Μιᾶς μέρας ζωὴ» τῆς *Βαρωνέσσας*· «Πάει νὰ βρεῖ τὸ χαμένο» τοῦ *Θεϊκοῦ Δοξαριοῦ*· «Ἕνα πείραμα» τῆς *Κυρᾶς Φροσύνης*, «Ὁ παππους καὶ τ' ἀγγονάκι» τῆς *Φιλόσοφης*· «Εἰρηνούλα» τῆς *Λώρας Ἄνθη*, «Στὸ θάνατο τῆς Ἰζόνης» τῆς *Δικηγορίνας*, (εἶναι αὐτό, νομίζω, ποὺ δημοσιεύθηκε στὶς Μικρὲς Ἀγγελίες)· «Ἡ ἀρρώστεια τῆς Λινούλας» τῆς *Νεμέσεως*· «Γαλάξιο» τοῦ *Σανθίππου*· «Σημαιοφόρος» καὶ «Στὸ Καραπολίτη» τοῦ *Σαρδανάπαλου*· «Ἄχ, αὐτὸ τὸ Γειά σας» τοῦ *Γειά Σας*· «Καλοκαιρινὲς τρέλλες», «Παιδικὸς καυγᾶς» καὶ «Σκέψεις» τῆς *Μικρομέγαλης*.

Μοῦ μένουν ἀκόμη κάτι λίγα, γιὰ τὰ ὁποῖα θὰ γράψω στὸ ἐρχόμενο. Ἔτσι, ὅσοι δὲν ἰδῆτε κομμιὰ ἀπάντηση στὴ στήλη αὐτή, πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι τὰ κομμάτια σας ἐνεκρίθησαν ἢ ὅτι δὲν τὰ ἔλαβα.

Στὸ μεταξὺ μπορεῖτε νὰ ἑτοιμάζεστε νὰ μοῦ στέλνετε ἄλλα. *Γιατὶ πλησιάζει ὁ καιρὸς ποὺ θὰ δηλώσω ὅτι δέχομαι πάλι κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας.*

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΟΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα : Ἔφηβος Ἄνδρου, ἀ. (+, +,.). Φεγγαράκι, κ. (ΜΜ). Ἀραπίνα, κ. (Η Ν). Μικροσκοπική, κ. (ΛΔ). Ἐξυπνη Χωριατοπούλα, κ. (ΧΓ). Γάμμα Λάμβδα, ἀ. (ΓΧ.—Ἔτσι θὰ τὸ γράφης καὶ ὅχι μὲ τὰ ἀρχικά Γ Λ ποὺ δὲν εἶναι ψευδώνυμο). Μικρὸς Ἥρως, ἀ. (ΕΣ). Δεπτὴ Ἐλπίς, κ. (ΕΒ). Βάτραχος Νο 10, ἀ. (ΣΑ). Βάτραχος Νο 11, ἀ. (ΑΚ). Βάτραχος Νο 12, ἀ. (ΕΚ). Κρυφὸ Ἄνθιμος, ἀ. (ΣΚ). Ἀντάρτης, ἀ. (ΘΤ). Ἑλληνικὴ Θάλασσα, κ. (ΙΚ). Βασίλισσα τῆς Νύκτας, κ. (!).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων : Αἰγυπτιανὸς Ἀστήρ, ἀ. Διδώ, κ. Παγκανίνι, κ. Ρωμαντικὴ Ὑπαξεις, κ. Ἀγαπημένη, κ. Χαλμιά, κ. Ἐλπιδοφόρος, ἀ. Κῆπος Ποτιστικός, ἀ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της : *Κοραῆν* (ὀφείλεις δρ. 1,40 γιατὶ ἡ Ἀγγελία ἔκανε δρ. 6·) *Τριφασικὸ Κουνούπι* (σοῦ τὰ ἔστειλα τὴν 6 Ἰανουαρίου· εὐχαριστῶ τὴ μαμμά σου, τὴν παλιά μου ἀξέχαστη φίλη, γιὰ τὴν παντοτινή της ἀγάπη·) *Ἤβην* (σοῦ ἔστειλα τὴ διεύθυνση· δὲν πειράζει·) *Σαρδανάπαλον* (ἔννοια σου, θὰ ἐξακολουθήσω· ὁ κ. Ε. δὲν ἔχει τίποτα μαζί σου, μόνο πολὺ ἀπασχολημένος ἦταν αὐτὸν τὸν καιρό· γιὰ τὸ ἄλλο, δὲν ξέρω· ἀλλ' ἂν παρουσιασθῆ τίποτα, θὰ σὲ συστήσω·) *Ἀλκαῖον* (ὅλα καλά, μὰ πολὺ ἄσπρη ἡ μελάνη σου, παιδί μου· δυσκολεύθηκα τόσο νὰ διαβάσω τὸ γράμμα σου !) *Ἀγοροκόριτσο* (εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχὲς καὶ γιὰ ὅλα· σοῦ ἔστειλα «Ὁδηγὸ» καὶ λ]σμό·) *Ἀφελῆ Κυπριοπούλαν* (εἶδες λοιπὸν πόσα γράμματα, πόσα πράμματα λαβαίνεις τώρα ποὺ μπῆκες στὴν κίνησή μου ;) *Κρυσταλλένιαν Βρυσούλαν* (εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχὲς καὶ γιὰ ὅλα· ναί, νὰ μοῦ τὸ στείλης ἄμα ἰδῆς ὅτι δέχομαι·) *Χελμὸν* (αὐτὸ σοῦ ἐνεκρίθη· εὐχαριστῶ· γράφε μόν·) *Γόρδιον Δεσμὸν* (τὸ εἶπα τοῦ Ἀναγία· ἔχει τὴν ἰδέα, ὅτι, αὐτὴ τὴ φορά, οἱ μεγαλοι αὐτοὶ θαλασσινοὶ θὰ βροῦν τὴ Μάλτα, ἐκτὸς πάλι . . . ἂν δὲν τὴ βροῦν!) *Ἀνύτην* (εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ποὺ ξανάγραφες

Κ. Στολ. (ψευδώνυμο παίρνουν μόνον συνδρομηταί καὶ ἀδέλφια τῶν· γράμμα σου μὲ 10 δρ. δὲν ἔλαβα·) ***Βασίλειον Μακεδόνα*** (τὸ ψευδώνυμο ποὺ λές, δόθηκε στὸν ***Συμ. Μαλ·***) ***Τσὶν-Τσὸν*** (μά, παιδί μου, τί μοῦ ἔγραφες: δὲν θυμοῦμαι τώρα· ἀλλὰ γιὰ νὰ σοῦ ἀπαντήσω ἔτσι, ὑποθέτω ὅτι θὰ μοῦ ἔγραφες ὅτι ἄργησες ἢ παρέλειψες νὰ κάμης κάτι τί,—π. χ. νὰ μ' εὐχηθῆς τὴν πρωτοχρονιά, νὰ νὰ νεώσης τὴν συνδρομή σου, ξέρω κι' ἐγώ;—καὶ σοῦ ἀπήντησα «δὲν πειράζει, καὶ τοῦ χρόνου»· τί τὸ ἀπογοητευτικό· μπορεῖ βέβαια νὰ μοῦ ἔγραφες κι' ἄλλα, ἀλλὰ ὁ χῶρος δὲν μοῦ ἐπέτρεπε νὰ σοῦ ἀπαντήσω σὲ ὅλα· καὶ περιορίσθηκα στὸ σπουδαιότερο· μὴ νὰ εἶναι ὑπερβολικός!) ***Χαριτωμένον Διαβολάκον*** (ἡ θεία σου ἦλθε καὶ παρέλαβε τὶς 200 δραχμές·) ***Ἰσχὺν τοῦ Πεπρωμένου*** (εὐχαριστῶ πολὺ· ὑπόλοιπο στὴ διάθεσή σου δρ. 30,60·) ***Καστανὴν Νεράϊδαν*** (τίποτα δὲν ἔλαβα ἀπ' αὐτὰ ποὺ λές στὸ γράμμα σου τῆς 25 Ἰανουαρίου·) ***Ἔνδοξον Ἑλληνα*** (τυπογραφικὸ λάθος, ποὺ τὸ διόρθωνα σήμερα στὴ Λ'—196·) ***Ἰωάννην Δ. Τσιριμῶκον*** (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· ὅλ' αὐτὰ ποὺ ρωτᾶς, θὰ τὰ ἰδῆς στὸν «Ὁδηγὸ» ποὺ σοῦ στέλνω·) ***Παπαρούναν, Σβυσμένη Ματιάν, Τζίναν,*** κτλ. κτλ.

Ταρζάν, Ζαφείριον Μαργκᾶν, Καλυψὼ Δ. Θυμανάκη, Γιγαντιαῖον Νάνον, Πόπην Παγιαύλα, Μικρὴν Ἀμαζόνα, Χαραυγήν, Ἀλίκην Πιερράκου, Ἐρατὼ Κανάρη, Αἶμ. Ἰωαννίδου, Αἰκατερίνην Παπαϊωάννου (ἔστειλα·)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***26 Ἰανουαρίου***, θ' ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 248ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 1 Ἀπριλίου.

116. Λεξίγριφος

Στὸν κόσμο ἐγὼ ἔφερα Παρθένα,
Ποῦμαι πολὺ περήφανη γι' αὐτή.
Ἀλλ' ἄθελα μὲ δίνουν τώρα σένα
Θηβαῖο βασιλιά,—καὶ ποιητὴ
Μὲ κάνουνε σὲ χρόνια περασμένα.

Περιπλωκᾶς

117. Λογοπαικτικὸς Λεξίγριφος

Μὲ σιν...ική, μελάνη βέβαια;
Ἴα δοκίμασα νὰ ζωγραφίσω,
Ἀλλ' ἀροσδόκητα κατάφερα
Μιὰ χώρα ἑλληνική νὰ σχηματίσω.

Οὐράνιον Τόξον

118. Στοιχειόγριφος

Σχίζω γοργὰ τὴ θάλασσα,
Ἂν μὲ τὰ ἑφτὰ μάφισης,
Καὶ γίνομαι ἀκρωτήριο,
Τῶνα μου μόνο ἂν σβύσης.

Σαπουνόφουσκα

119. Στοιχειοτονόγριφος

Στὰ πόδια μιᾶς θεᾶς
Ἀκόμα ἕνα προσθέτεις,
Τὸν τόνο μεταθέτεις
Καὶ πολιτεία κοιτᾶς.

Καραμπαμπᾶς

120. Κρυπτογραφικὸν

1234=Γάλλος συγγραφεὺς γνω-
2312=Ἀγώνισμα. στὸς μας.
3212=Ζῶον.
4112=Μέλος.

Λυσέχαρτο

121. Δικτυωτὸν

* * * * * * * = Μουσικὸν ὄρ-
* * * * [γανον.
* * * * * * * = Ἑλληνικὸν ὄ-
* * * * [ρος.
* * * * * * * = Ζωικὸν εἶδος.
* * * * *
* * * * * * * = Σύζυγος τοῦ
[Ἀλκμαίωνος.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Λυγαριὰ

122-126. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις: ***Ζάρος, παρά, καλός, ἀπάτη, τόπος.***

Λεύλα

127. Διπλὸ Κεφάλι

μήν, ἕνα, ὅλος, ὦμος, σός, ὄρος

Εἰς ἑκάστην τῶν λέξεων τούτων νὰ προστεθῇ ἀπὸ ἓν γράμμα ὡς κεφαλή, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων τὰ ἀρχικὰ νὰ ἀποτελοῦν νῆσον.

Ρασπουτίν

128. Φωνηεντόλιπον

πλλ - μτξ - πλ - κλκς - κ - χλς - κρ

Ἐρείκη

129. Γρῖφος

Εἰ $\frac{\text{ἴα}}{\text{μελ}}$ $\frac{\text{ἤτε}}{\text{ἐν}}$

Μικρὰ Ἀλσατίς

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

130. Metagramme

C'est grande fête,
On danse, ou chant ;
Quelle occasion
Pour les marchands !
Changez la tête ;
Vous aurez, soudain,
Cher lecteur, un bon
Fruit dans votre main.

(Πρωτότυπον) Μιμόζα

131. Lettre Magique

En remplaçant une lettre à chacun des mots ci-dessous par une autre, toujours la même, formez sans anagramme six autres mots :
pin, maure, intitré, élier, grade

Ἰούλιος Καῖσαρ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκησ. τοῦ φύλ. 46

670. Καλύβη (καλή, βῆ.)—671. Δίσκος-Δρίσκος.—672. Πόνος-φόνος.

673.
Σ Α Μ Ο Σ Ν Α Ι Α Σ Μ Η Ν
Ο Υ Ω Η Υ
Ξ Ξ Υ Ν Φ Ν Ε Μ Ο
Α Υ Ι Ω Α
Α Ω Ν Ν Ο Μ Ο Σ Ε Λ Λ Η Ν

674. ΤΥΡΤΑΙΟΣ (υἱός, ροιά, Ἄρτα, Ἴος, οὖρος, σταυρός.)—675. Ἀνά, ἤδη, ἀλλά, ἀρά. — 676. Ὅταν οἱ ἀριθμοὶ εἶναι λατινικοί: IX—I μένει X. — 677. ΚΛΟΠΗ (Κασπία, Λάρισσα, Ὄμηρος, Πέραν, Ἡρακλῆς.)—678-681. Πύρρος, Πύλος, Κύθνος (ἢ Σύρος), σκύλος.—682. ***Εἶσαι πολὺ ἔξυπνος*** (εἰς ἑπόλη ἕξη πνός).

683-687. Par la lettre C: *force, arc, ciel, acide, pic.*— 688. Dido dina, dit-on, du dot d'un dodu dindon.

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς ***Α' Περιόδου*** (1879 - 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. ***25***, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. ***28,50*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. ***35*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς ***Β' Περιόδου*** (1894—1929) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 36 ἐν ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. ***80*** καὶ ραμμένος δρ. ***85***. Ὁ δὲ ***Τόμος τοῦ 1929*** τιμᾶται ἄρραφος δρ. ***110*** καὶ ραμμένος δρ. ***115***.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. ***5*** ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. ***15*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. ***28*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ **1** ἕως **10** τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. **6**, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν **10** λέξεων **60** λεπτὰ ἡ λέξις· μὲ παχεῖα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ **70** καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. **1**. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. **3**. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλᾶ. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

| Α' — 171 |

Χίλια εὐχαριστῶ σ' ἐκείνους ποὺ ἔστειλάν στὴν (Α'-18), λοιποὺς νὰ περιμένω;
Φιλικὰ Βασίλισσα τῶν Ρόδων

| Α' — 172 |

Ἀνταλλάσσω κάρτες τοπίων καὶ ἠθοποιῶν — Κοραῆς (Παγωνιανὴ Ἠπείρου).

| Α' — 173 |

Στηριζόμενος στὰ εὐγενικά σας αἰσθήματα κατέρχεται στὸ Δημοψήφισμα ὁ
ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΗΣ ΟΜΙΧΛΗΣ

| Α' — 174 |

Ἀνταλλάσσω κάρτες τοπείων ἐσωτερικοῦ· δέχομαι ἀλληλογραφίαν. Δ/σις: Γιάννην Γκουλιούρην, Καστορίαν.

| Α' — 175 |

ΚΑΠΕΤΑΝΟΠΟΥΛΑ
Ὑποψηφία Δημοψηφίσματος

| Α' — 176 |

Σ ὁποιον μπορεῖτε καὶ μ' ἀποκαλέψη θὰ τοῦ δώσω δῶρο ἕνα βιβλίο τῆς ἀρεσκείας του Δρχ. 25. Ἐμπρὸς λοιπόν! Νὰ σᾶς δῶ!
ΜΑΝΟΣ ΠΟΘΗΤΟΣ

| Α' — 177 |

ΤΑΡΖΑΝ
ΤΑΡΖΑΝ Ὑποψήφιος Δημοψηφίσματος

| Α' — 178 |

Διαπλασόκηυλα-ες, νὰ περιμένω τετραδίακια καὶ κάρτες ἀπὸ ὅσους δὲν ἔλαβα· Δ/σις: Βογιατζόγλου (διὰ Καπ.). Καλαμιώτου 10 Β, Ἀθῆναι. — Σιμώνη, ναί.
Ναπολέων

| Α' — 179 |

Σ τὸ Δημοψήφισμα ὅλοι τὸν
ΙΠΠΟΤΗ ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ

| Α' — 180 |

Τὸ ὡραιότερο ψευδώνυμον ΤΑΡΖΑΝ πρέπει νὰ ψηφισθῇ ἀπὸ ὅλους-ες.
Πρόκρις

| Α' — 181 |

Ἀναμπαίνοντας στὸν Διαπλασόκοσμο θὰ ἀνακατώσω ὅλους-ες. Προσεχῶς ἀποκαλύψεις, Ἀναμείνατε
ΑΝΑΚΑΤΟΣΟΥΡΑΣ

| Α' — 182 |

Οἱ «ΒΑΓΡΑΧΟΙ»
ΔΕΝ ΥΠΟΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΠΟΤΕ ΣΤΗΝ
ΚΑΟΥ-ΚΟΥΞ-ΚΛΑΝ

| Α' — 183 |

ΤΑΡΖΑΝ — ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ
Ὑποψήφιοι Δημοψηφίσματος
Ἐπιτυχεῖς ἐξησφαλισμένη
ΤΑΡΖΑΝ — ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

| Α' — 184 |

ΔΙΑΝΑΡΙΑ ΤΑΡΖΑΝ — ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Σκοπὸς: Ξεσκάθωμα, προκήρυξις διαγωνισμῶν·

ΤΜΗΜΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ: Ζητοῦμεν ἀντιπροσώπους εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, εἰς Αἴγυπτον, Κύπρον, Κων/πολιν. Ἀποταθῆτε στὴν Δ/σιν: (Α'—20).

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ: Λίαν προσεχῶς πρωτότυποι διαγωνισμοί. Ἀναμείνατε.

ΔΙΑΝΑΡΙΑ

| Α' — 185 |

Πάνθεια Ἀβραδάτου καὶ Λύα Μάρα, ποία ἡ Δ/σίς σας; (ἐλησμονήσατε νὰ τὴν στείλετε·)
Δὸν Ζουάν
Ὑποψήφιος Δημοψηφίσματος

| Α' — 186 |

Μικρὲ Ἀρτίστα, Μικρὴ Ἀρτίστα, Μερκία, Ματωμένη Δόξα, Ἀλεξανδρινὸ Διαπλασόπουλο, σᾶς ξεφύω· μὲ ξεφύετε;
Πρίγκιψ τῆς Ὀμίχλης

| Α' — 187 |

Μπαίνοντας στὸν Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ὅλους-ες, ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ Δ/σις: Pérn, Tarla-Bachi, Altin Bacal, 19, Constantinople Turquie.
Ἰσχὺς τοῦ Πεπρωμένου

| Α' — 188 |

Παιδιά, ψηφίστε τὰ ὑπέροχα ψευδώνυμα Ταρζάν, Πορφυρογέννητη.
Ἰσχὺς τοῦ Πεπρωμένου

| Α' — 189 |

ΥΠΝΟΠΟΥΛΙ: πᾶς πάν τὰ εἰς ουνε καὶ τὰ excuse-me, προχωροῦν... Ὁ θεῖος ὁ Κώστας κάνει τρακὲς βλέπω.
ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ

| Α' — 190 |

Ζητῶντας νὰ γνωριστῶ μὲ τὸ κάθε ἀνθάκι τοῦ μυριόπλουμου μπουκέτου τῆς Διαπλάσεως, ζητῶ ἀλληλογραφίαν μεζί του. Δ/σις: Πάνον Τσόκαλον. Καρόλου 23, Πάτρας, διά:
Σμέλλον Χρύσανθον

| Α' — 191 |

Διαπλασόκοσμε, μιὰ καινούργια διαπλασόπολα σὲ χαιρετῶ καὶ ἀνταλλάσσει τετραδιάκια, κάρτες στὴ Δ/σι: Ἑλένη Ραχῆ, Πόστ-Ρεστάντ, Μυτιλήνη, διά:
Λήθη

| Α' — 192 |

ΗΠΑΠΑΡΟΥΝΑ, στηριζόμενη στὰ φιλικὰ αἰσθήματα τοῦ Διαπλασόκοσμου, κατεβαίνει στὸ δημοψήφισμα.

| Α' — 193 |

Ὀνειροπόλο Ἀστέρι, Ἔρμο Ἀκρογιάλι, Πορφυρογέννητη, Δὸν Ζουάν, Φτερωτὲ Πήγασε, Ταρζάν, Γεώργιε Ἀβέρωφ Κολοκοτρώνη, σᾶς ἐψήφισα.
ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ

| Α' — 194 |

Διαπλασόκοσμε, ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω ἠθοποιοὺς, τετραδιάκια. Πόστ-Ρεστάντ 3. Σιδηροδρομικὸς Σταθμός, Θεσσαλονίκη.
Γαρδένια

| Α' — 195 |

«Οἱ ΒΑΓΡΑΧΟΙ»
ΚΑΤΕΡΧΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ
ΜΕ ΤΟ ΥΠΕΡΟΧΟ ΨΕΥΔΩΝΥΜΟ
«ΤΑΡΖΑΝ»
ΖΗΤΟΥΜΕΝ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΙΝ ΟΛΩΝ

| Α' — 196 |

Πρόσφαμα. Στὴν (Α'—150) ἀντὶ Παιωνίων 3, θέλει Παιανίων 3.

| Α' — 197 |

Ἐπερχόμενος εἰς τὸν Διαπλασόκοσμον χαιρετῶ ὅλους ἐς. Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω κάρτες ἠθοποιῶν. — Ταρζάν. Δ/σις: Κ. Κιουριτσίδην, Αἰμιλιανοῦ Γρεβενῶν 9, Θεσσαλονίκην διά.
Μερτάκος

| Α' — 198 |

Ὁ ΚΡΙΝΟΣ ΑΝΘΙΜΟΣ, ξαναμπαίνοντας στὴ Διαπλασιακὴ κίνηση, ἀλληλογραφεῖ καὶ ἀνταλλάσσει κάρτες καὶ Μ. Μυστικὰ μὲ μεγάλα Διαπλασόπουλα ἐς. Δ/σις: Σπύρον Κωνσταντινάκον. Πόστ-Ρεστάντ. Πειραιᾶς.

| Α' — 199 |

Μπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο, χαιρετῶ ὅλους-ες. Ἀλληλογραφῶ μὲ κορίτσια. Στεῖλτε: Ἀσυλον Παιδιῶν, Βόλον, δι'
Ἀθηνᾶδα

| Α' — 200 |

ΩΓΩΝΑΤΟΣ
Ὑποψήφιος Δημοψηφίσματος

| Α' — 201 |

Ἀναμπαίνοντας στὸν Διαπλασόκοσμο τὸν χαιρετῶ.
Ἠπειρωτόπουλο

| Α' — 203 |

Πάνθεια Ἀβραδάτου. ἀλληλογραφοῦμε;
Κοραῆς

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πὼς κάθε παραγγελία σᾶς, γιὰ νὰ ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ μιὰ χαρτοπαγκνη ταινία, ἀπ' αὐτὲς μὲ τὶς ὁποῖες σᾶς στέλνεται τὸ φύλλο κάθε ἑβδομάδα.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι.